

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . K 23.—
za pol leta " " " 13.—
za četrto leta " " " 6:50
za en mesec " " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrto leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1:70

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petlitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:
vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Šuklje in liberalne laži.

Poroča dr. E. Lampe.

Z veliko reklamo se je napovedovala Šukljeta razprava o »deželnem zboru kranjskem in o kranjskih deželnih finan-
cah«. Liberalci, katerim ni za nič drugega, nego le za škandal in za zabavljanje, so upali, da jim bo Šukljeta razprava služila v njihovi lažni borbi proti naši stranki.
Zato pa hočem, preden se spustim v meritorno razpravljanje o Šukljeta nazorih, najprej pogledati, koliko so liberalci prišli na svoj račun.
Mandelj ima svoj ideal od l. 1901. do leta 1907. Šukljeta ideal je starejši, on hvali dobo okoli l. 1894, češ takrat so pravi možje modrovali v kranjski deželni zbornici. Dobo slovensko-nemške liberalne zveze, ki Mandelj tako imponira, Šuklje obsoja. Sicer pravi, da se namenoma izogiba one dobe, »kjer je v deželni sobani gospodarila pod egido tedanjega kranjskega »Landpflegerja« barona Heina tista znamenita zveza slovenskih liberalcev in nemške gospode ter stiskala in pestila v manjšino potisnjene zastopnike pretežne večine našega prebivalstva.« Vendar pa pove Šuklje liberalcem, da je bila napaka prejšnjega deželnega odbora v njegovi pretirani skoposti proti ljudskim potrebam. »Po svojem izviru bil je liberalen. In o liberalcih velja vendarle še dandanes Guizotova beseda: Les liberaux sont essentiellement les non donnants — po domače: Po svojem bistvu liberalci ne izpuščajo radi izpoda palca. A to lastnost so obelodanili v prvi vrsti proti kranjskemu kmetu. Z nekim topim fatalizmom so gledali, kako je zastajal in gmotno propadal kmetijski stan na Kranjskem, kako je zlasti izseljevanje vedno bolj trgalo in razdejal njegove mase. Kar so imeli gospodje bona fide kot ugledno varčnost, bilo je po svojem učinku v istini najhujša zapravljivost! Kar torej Mandelj hvali kot »zmerno konservativnost« in »previdno štedljivost«, imenuje Šuklje »pretirano skopost« in »topi fatalizem«.
Šuklje ni spisal svoje razprave iz ljubezni do S. L. S. Pisal jo je neposredno po svojem odstopu, ki je vse drugače učinkoval, nego si je on predstavljal. Zato se čuti vseskozi neko nezadovoljno razpoloženje, v katerem gleda Šuklje delo S. L. S. skozi temni oblak svoje nevolje.
Pa kljub temu mora bivši deželni glavar dati S. L. S. častno izpričevalo. Libe-

ralci na kmetih upijejo vedno, da S. L. S. za kmeta ničesar ne stori. Šuklje pa pravi, primerjajoč prejšnji deželni odbor s sedan-
nim: »Letošnji proračun je živa priča o ko-
renito spremenjenem naziranju sedanjega deželnega odbora. Njemu živ krst ne more očitati, da bi premalo storil za kmeta, na-
opak radodarnost njegova sega v tem po-
gledu uže do skrajne meje . . . Navzlic temu vedno še naglašam, da so ti veliki izdatki za povzdigo deželne kulture po-
vsem opravičeni . . .«
Najboljše poglavje v celi razpravi je poglavje o deželnih podjetjih. Šuklje ni kot deželni glavar imel nikdar pred očmi stranke, ki ga je izvolila; držeč se izreka, da je deželni glavar imenovan od cesarja, je po-
zabil, kdo ga je izvolil za poslanca. Zato pa tudi na njegovo sodbo o deželnih pod-
jetjih ni mogla nič vplivati strankarska zavednost. Kar sodi o njih, je torej popolnoma objektivno.
Liberalci so se zagnali v deželni užit-
ninski zakup. Jako dobro jih Šuklje pod-
učuje. V primeri z letom 1892. lahko re-
čemo, da je deželni dohodek za pol mili-
jona večji vsled deželnega zakupa, pri istih dokladah in ko so pred dvajsetimi leti na Kranjskem istotako pili, kakor zdaj. Te vsote dobiva zdaj dežela, nekdanj so jih spravili liberalni močotci.
Tudi o deželni banki je sodba Šuklje-
tova ugodna in on se celo zagovarja, zakaj je svojčas glasoval zoper Hribarjevo hi-
potekno banko za dr. Tavčarjev odklonilni predlog: »Danes lahko izrečem, da se je v tem glasovanju zrcalilo nezaupanje zbor-
nice proti Hribarjevi osebi. Sumili smo, da se njegove ambicije sučejo okoli vodstva takega denarnega zavoda. Marsikomu iz-
med poslancev ta kombinacija ni bila po-
volji. In dandanes, ko imamo uže bogate skušnje o gospodarskem delovanju tega politika, se mi le dozdeva, da te baže po-
misleki niso bili povsem neutemeljeni.«
Liberalci so očitali S. L. S. »korita« pri deželni banki. Ta Šukljeta izjava naj liberalce pouči, kje so korita. Pri kranjski deželni banki imamo doslej nečuvno de-
jstvo, da prezidij vestno posluje, ne da bi bil še kateri član prezidija zahteval za svo-
je delo vinar plače. Tako seveda ne sme ostati dalje. A taki so možje S. L. S.! In zato gredo pri nas stvari, ker se zanašamo lahko na nesebičnost naših mož. Šukljeta lahko pomirim, da ne bo Kranjska deželna banka deželi v nobeno breme; banka bo — po dosedanjem poslovanju sodeč — že prvo leto dobro sklenila.
In zdaj pa »preklicane električne cen-
trale«! Šuklje odločno zavrača liberalne napade na to velikopotezno akcijo. Šuklje

stoji na stališču najboljših narodnih eko-
nomov, ako s Schäfflejem trdi, »da mora biti oskrba z lučjo in motorično silo stvar javnih faktorjev, a ne privatnih špekulan-
tov. Kdo bode zameril kranjskemu dežel-
nemu odboru, ako se je praktično ravnal po načelih tega znamenitega pisatelja?«
Mene pač niso k temu delu nagnila teoretična razmišljanja narodnih ekono-
mov, ampak živa potreba in dejanske raz-
mere. Bil je zadnji čas, da smo segli z od-
ločno roko na velike vodne sile in jih nismo prepustili tujcem, ki so se jih že deloma polastili.
Kar piše Šuklje o deželni klavnici, o lastni režiji in o novi stavbi deželne hiše, to so pa stvari, ki jih še premišljujemo. Deželni zbor je sklenil le pooblastilo dežel-
nemu odboru; kako bomo stvar izvedli, si bomo seveda še dobro premislili. S tem si naj nihče ne ubija — moje glave!
Zdelo se mi je potrebno, da iz Šuklje-
tove razprave najprej posnamem te svet-
lejše točke, ker hočem biti popolnoma ob-
jektivni. V naslednjem članku pa bom moral nekatere trditve Šukljeta bistveno popraviti.

Po atentatu na Cuvaja.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Zagreba.)
Uradni in policijski krogi kolportirajo po Zagrebu vesti, da se jim je posrečilo do-
gneti, da je bila v Hrvaški zasnovana ve-
lika zarota, ki je šla za tem, da se uniči vse mažarske in hrvaške oblastnike, v ka-
tero svrhu so imela služiti najradikalnejša sredstva, kakor bombe, dinamit in slične razstreljivne priprave.
Vse to se je bojda snovalo pod vpli-
vom in spodbudo iz Belgrada, temelj vsej akciji pa da je bil postavljen o priliki obi-
ska zagrebške vseučiliške mladine v Bel-
gradu.
Resni ljudje seveda ne morejo verjeti tem vestem ter jih s prezirnim smehljajem puščajo ob strani. Toda domoljubne kroge skrbi neka druga reč, ki se najbrže ures-
niči.
Cuvaju in njegovim vernim je mnogo na tem, da se čim dlje obdrže na vrhu — ne seveda radi koristi in napredka dežele, marveč radi sebe samih. In ker jim to ni mogoče, ako sedanje žalostno stanje v Hr-
vaški preneha, zato morajo najti povod, da se komisarjat podaljša; tak povod pa bi nudila veleizdajniška pravda, ki bi jo Hr-
vatom obesili na vrat in merodajne kroge na Dunaju prepričali, da je na Hrvaškem obstajala anarhistična družba, ki je šla ne

samo za tem, da izzove prevrat, marveč tudi, da spravi s poti neljube osebe — vse to pa s pomočjo oficijelne Srbije.

Luka Jukić
napadalec na Cuvaja.

Ako bi vse to tudi resnično bilo, bi tega nihče resno ne jemal. Naj so mladi neizkušeni ljudje v svojem ogorčenju po-
čenjali in zamišljali karkoli, gotovo je, da bi svojega cilja nikoli ne dosegli, ker bi se jim noben resen človek ne pridružil; naj-
boljši dokaz za to je dejstvo, da so vse opo-
zicionalne stranke po uvedanju komisari-
jata izdale geslo: »Mir!« in se ga skoziin-
skozi tudi držale v prepričanju, da bo mir-
no stanje v državi najprej odpravilo nasil-
nega Cuvaja in njegovo kliko. Vsak od-
ločen nastop bi bil samo voda na Cuvajev mlin, kakor je tudi sedanji atentat, ki je dal povod za izjemne odredbe v Zagrebu.

Zagreb v znamenju bajonetov.

Mesto Zagreb izgleda kakor v obsed-
nem stanju. Ljudje stoje po ulicah in za-
čuden gledajo, kaj se dogaja. Redarji in orožniki, do zob oboroženi, patrolirajo po mestu in so zasedli malone vse ulice. Do-
hod v gornje mesto formalno blokirajo orožniki, vsa javna poslopja stražijo močni oddelki redarjev, ki so vsi oboroženi z re-
volverji.
Stanovanje g. Accurtija v Opatovini noč in dan stražijo žandarji, da bi se mu kaj ne pripetilo.
V Zagrebu se skrbno pazi na vsakega, tako da postaja stvar že smešna. Hišne pre-
iskave so ponehale in pojenjale tudi areta-
cije, ker so ječe že prepolne in nimajo ni-
kamor več spraviti novih aretirancev. V je-
čah, kjer so aretiranci zaprti, vlada gro-
zen nered. Tako n. pr. ima petorica eno samo posteljo za spanje, a hrana je grozna. Šele včeraj se je dovolilo, da smejo neka-

LISTEK.

B. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.
(Dalje.)

XLVI.

Odprava kapitana Glana in doktor-
ja Claryja ni imela namena poiskati Stanka in Nelko. Bila je številna in dobro preskrbljena vladna odprava, od-
poslana, da preišče severovzhodna po-
bočja velikanske gore Kilima. Ndžaro in še malo znane obširne pokrajine na severu od te gore. Kapitan kakor tudi doktor sta sicer vedela, da sta bila otroka ugrabljena iz Medinet el Fayum, ker so to novico prinesli angležki in arabski časniki, toda mislila sta, da sta oba otroka ali pomrla, ali pa je čita v suženstvu Mahdija, iz katerega doslej še ni prišel noben Evropejec. Clary, če-
gar sestra je bila omožena z Rawlisonom v Bombayu in ki se je jako navdu-
šil za malo Nelko ob času svojega poto-
vanja v Kairo, je jako bolešno občutil to zgubo. Tudi vrlega dečka sta oba z Glenom odkritosrčno obžalovala. Nekaj-

krat sta tudi poslala brzojavke iz Mom-
bassa h gospodu Rawlisonu z vpraša-
njem, če otrok še niso našli in šele po zadnjem neugodnem odgovoru, ki je dospel znatno pred odhodom karavane, sta popolnoma izgubila vsako nado.
Ni jima prišlo niti na misel, da bi otroka, ki sta bila odpeljana v ujetni-
štvo v oddaljeni Hartum, se zamogla prikazati v teh krajih. Vendar sta se ob večerih, po končanem dnevnem delu, večkrat o njih pogovarjala, kajti dok-
tor ni na noben način mogel pozabiti krasne deklice.
Med tem se je pomikala odprava vedno dalje. Po daljšem prebivanju na vzhodnem pobočju Kiliman-Ndžaro, po preiskavanju gornjega teka rek Sabake in Tany in gor Kenia, sta kapitan in dok-
tor zavila v severni smeri, prekoračila močvirnate Guassa-Nyiro in prišla na obširno ravnino, brezljudo in naselje-
no samo od številnih čred antilop. Po trimesečnem potovanju so potrebovali ljudje daljšega odpočitka, torej je ka-
pitan Glen, ko je odkril neveliko jezero z zdravjo, temno vodo, velel postaviti ob njegovem bregu šotore in je določil desetdnevni odpočitek.
Med odpočitkom sta se Evropejca pečala z lovom in urejevanjem zemlje-
pisnih in prirodopisnih beležk, Zamorci so se pa predali ljubljenu prazno-

vanju. Tu se je zgodilo nekega dne, da je doktor Clary, ko je zjutraj vstal in se približal bregu, zagledal nekaj Zan-
zibarcev iz karavane, ko so z dvignjeni-
mi glavami ogledovali nek predmet na vrhuncu visokega drevesa in ponavljali neprestano:
»Ndege? — akuna ndege! — Nde-
ge?« (Ptič? — ne ptič! — Ptič?)
Doktor je bil kratkoviden, torej je poslal v šotor po daljnogled, potem je pa pogledal na predmet, katerega so pokazali Zamorci — in veliko začude-
nje se je prikazalo na njegovem obrazu.
»Pokličite kapitana,« rekel je.
Toda preden so prihiteli Zamorci, se je že prikazal kapitan pred šotorom, ker se je ravno odpravljal na antilope.
»Glej, Glen,« rekel je doktor in po-
kazal z roko kvišku.
Kapitan je dvignil glavo, prislonil roke k očem in se začudil ne manj kot doktor.
»Letajoči zmaj!« zaklical je.
»Da, toda Zamorci ne izpuščajo zmajev, od kod bi se torej vzeli?«
»Morda se kakšna naselbina Evro-
pejcev nahaja v bližini ali pa kakšen misijon.
»Že tretji dan vleče veter od zaho-
da, ali od krajev neznanih in najbrže ravno tako neobljudenih, kot ta džung-

la. Sicer pa veš, da tu ni nobenih na-
selbin, niti misijonov.«
»To je pa res čudno . . .«
»Na vsak način morava vzeti doli tega zmaja . . .«
»Morava. Morda zveva, odkod pri-
haja.«
Kapitan je dal povelje. Drevo je bilo nekaj desetnih metrov visoko, toda Zamorci so naenkrat splezali na vrhu-
nec, sneli previdno ujetega zmaja in ga izročili doktorju, ki ga je pogledal in rekel:
»Ima nek napis . . . oglejmo . . .«
In priprl je oči, ter jel čitati:
Naenkrat se mu je obraz spremenil in roka zatrepetala.
»Glen,« rekel je, »vzemi to in pre-
beri in povej mi, če se mi ni od soln-
čnega pika zmešalo v glavi?«
Kapitan je vzel bambusov okvir, h kateremu je bil prilepljen papir, v roke in je čital sledeče:
Nelly Rawlison in Stanislav Tar-
kowski, iz Hartuma poslana v Fašodo, a iz Fašode odpeljana
na vzhod od Nila,
sta se iztrgala iz rok dervišev.
Po dolgih mesecih potovanja sta prišla k jezeru, ki leži
na jugu od Abesenije.
Gresta k oceanu.
Prosita za naglo pomoč.

teri jetniki, katerih zaslišavanje je končano, dobiti hrano od zunaj. Seveda se tudi to godi le pod najstrožjo kontrolo, da ne bi morda kdo na ta način dobil kake bombe, pisma ali kaj enakega.

Iz zapora izpuščeni dijaki izgledajo, kakor da bi bili iz grobov vstali. Bledi so, lica so jim upadla in nekateri so tudi oboleli, kar bi znalo imeti resne posledice. Splošno prepričanje je, da take razmere, kakršne so v zaporih zagrebške policije, ne obstoje nikjer drugod. Celo z nižjimi redarji se postopa naravnost nasilno, da ne bi kaj izdali. Ječarju je izdan strog nalog, da ne sme govoriti in zlasti nikomur nič povedati o tem, kdo je zaprt in kako se jim v ječi godi.

Policijski uradniki sami izvršujejo nadzorstvo, vrhu njih pa še vsi državni pravdniki, ki ponoči prihajajo na redarstvo, budé aretirance in jih potem vse zaspane obdelujejo z različnimi vprašanji ter silijo vanje, da bi na kak način spravili iz njih priznanje o obstoju zarotniške družbe.

Zarota?

O kaki zaroti seveda ne more biti nobenega govora, ker je to enostavno nemogoča stvar. Nekaj pa bo morda resnice na tem, da je policija o priliki preganjanj zasledila širšo organizacijo akademične in srednješolske mladine, ki se je imela izvesti v revolucionarnem duhu. Ta organizacija da je bila uvedena po vseh hrvaških deželah, kakor tudi v dijaških društvih na Dunaju, v Pragi in Gradcu. Gre za običajne otročarije srednješolcev, ki jim je glava polna romantike. Vsekako je policija to stvar preresno vzela in pozaprila množico srednješolcev in nekoliko pravnikov. Računa se, da jih je vseh skupaj v zaporu do 120. Pozitivno se ve, da je stvar naznanjena tudi avstrijskim oblastem, da izvrše preiskave v Dalmaciji, Bosni, Istri in na Českem. Pri preiskavah v Zagrebu se je najstrožje postopalo.

Panika na Markovem trgu.

Po raznih znakih soditi, je stvar ta, da vlada na Markovem trgu grozna panika. Uradni listi so uvedli stalno rubriko, da komisar in njegova žena ne sprejemata obiskov. Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da se je hotel Cuvaj okorajžiti in se pokazati na ulici, da pa je moral to namero opustiti na prigovarjanje šefa policije Sporčića. ki mu je odločno izjavil, da ne more zanj prevzeti nobene odgovornosti. Vse to so vesti, ki jih razširjajo uradni krogi sami.

Ali res veleizdaja?

Zagovornikom dijakov je zabranjeno, da bi prišli z njimi v kakoršenkoli stik ter se jim stavijo vsakovrstne zapreke, samo da bi ne mogli vršiti svojega prava. Tistim dijakom pa, ki so bili izpuščeni na svobodo, je prepovedano, da ne smejo govoriti, o čem so bili zaslišani ter se jim je izrečno reklo, da so le pogojno izpuščeni in da se ne smejo nikamor ganiti iz Zagreba. Po vsem tem je očitno, da se pripravlja nov veleizdajniški proces, topot hrvaški!

Preganjanja se nadaljujejo.

V zvezi z atentatom na Cuvaja so bile izvedene hišne preiskave v Pragi, na Dunaju, Sušaku, v Zadru in Dubrovniku. O tem se doznaje naslednje, kakor so poročali dalmatinski uradni listi sami:

Na strani se je nahajal še sledeči dodatek napisan z drobnejšimi črkami: Ta letajoči zmaj, štiriinpetdeseti po vrsti, je bil izpuščen z gor, ki obdajajo v zemljepisju še neznano jezero. Kdor ga najde, naj sporoči upravi prekopa v Port-Saidu, ali pa kapitanu Glenu v Mombassu. — Stanislaw Tarkowski.

Ko je izzvenel kapitanov glas, sta se prijatelja pogledala in molčala.

»Kaj je to?« vprašal je slednjič doktor Clary.

»Očem ne verjamem,« odvrnil je kapitan.

»To vendar ni omama?«

»Ne.«

»Napisano je izrečno: Nelly Rawlinson in Stanislaw Tarkowski.«

»Popolnoma jasno...«

»In nahajati se morata kje v tukajšnjih krajih?«

»Bog ju je obvaroval, torej je verjetno.«

»Bodi zahvaljen!« zaklical je doktor vneto.

»Toda kje ju iskati?«

»Ali ni nič več na zmagu?«

»Se nekaj besed, toda dotični prostor je raztrgala veja. Težko je prečitat.«

Oba sta nagnila glavi nad papirjem in šele po dolgem preiskovanju zamogla prečitati:

»Deževni čas je davno minul.«

»Kaj to pomeni?« vprašal je doktor.

»Da je deček zgrešil čas.«

»In je na ta način vsaj približno hotel naznaniti, kdaj je izpuštil zmagu. Imaš prav. Torej je bil ta zmaj izpuščen še nedavno.«

»Ako je tako, ne morata biti daleč.«

Mrzlični, pretrgani razgovor je trajal še nekaj trenotkov, potem sta spet

»Na prošnjo policijskega poverjeništa mesta Zagreb, ki je došla c. kr. policijskemu oddelku okrajnega glavarstva v Zadru, so organi c. kr. državnega redarstva zadnje dni izvršili poizvedbe in hišne preiskave. Na podlagi važnega zaplenjenega gradiva, ki obtežuje, je bilo izvedenih več aretacij.«

Tako se glasi komunike dalmatinske vlade. Potrjuje se torej naša slutnja, da gre za »hrvaško veleizdajo«.

Za Jukića.

V Šibeniku in ostalih dalmatinskih mestih so se med hrvaškim meščanstvom začeli nabirati darovi za revno Jukićevo mater, kakor tudi za druge aretirance.

Stanje ranjencev.

Stanje ranjenega banskega svetnika Hervoica je še vedno neizpremenjeno. Zdravje se mu nikakor noče povrniti. Vsak dan se izdajejo buletini, ki napovedujejo skorajšnjo katastrofo. Včeraj se mu je stanje znatno poslabšalo in je prestal silno nemirno noč.

Pri ranjenem Fučkarju so nastale komplikacije in so vse vesti časopisja, da se mu je zdravje obrnilo na bolje, neresnične. Ena krogla namreč, o kateri se je mislilo, da ga je samo lahko oplazila, je obtičala v notranjosti, se spolzela do vranice in tu povzročila vnetje.

Hišne preiskave v Spljetu.

Iz Spljeta se poroča, da so v četrtek zarana, ko se je začelo daniti, organi državne policije pričeli s hišnimi preiskavami. Preiskave so se izvedle pri tistih osebah, katere bi se rade spravile v zvezo z »zaroto« ali z atentatom na Cuvaja. In sicer so se izvršile preiskave pri Vladimirju Čerina, pravniku Oskarju Tartaglia ter pri srednješolcih Nani in Bejo, dalje pri Mateju Koščina, ki je bil iz Spljeta odsoten. Naravno, da se ni pri njih ničesar našlo, kar bi moglo potrditi »zaroto« ali »veleizdajniško akcijo«.

Preiskave in aretacije v Zadru.

V Zadru so bile hišne preiskave pri kakih 12 dijakih visoko- in srednješolcih ter pri neki 16 letni deklici, ki obiskuje šesti razred gimnazije. Zaplenjena je bila različna korespondenca in knjige, kakor »Francoska revolucija«, prevodi klasikov, zagrebški »Vijennac« itd. Plenilo se je zlasti ono, kar je bilo pisano ali tiskano s cirilico. Dva dijaka so zaprli, ki sta Ante Filipić iz Milne, učenec 8. razreda hrvaške gimnazije v Zadru in Ante Čurin, učenec 4. razreda pripravništva v Arbanasih.

Seveda je vse to v zvezi z atentatom na Cuvaja.

Preiskavo proti aretiranim dijakom vodi sodnik Karaman. Obenem se je izdala tiralica za pravnikom Stevom Kluićem, ki se baje nahaja v Pragi. Protivsem se vrši preiskava po § 58. c. k. z. (veleizdaja). Za zagovornike aretirancev so se prijavili vsi najuglednejši zadrski odvetniki.

Edina podlaga teh aretacij je to, da so našli večje število razglasov, ki so se tiskali v inozemstvu in ki obsojajo Cuvajev režim v Hrvaški.

oba začela preiskavati dokument in razpravljati nad vsako na njem zapisano besedo posebej. Stvar je izgledala tako neverjetna, da ako bi se to ne zgodilo v kraju, kjer ni bilo nobenega Evropejca, čez 600 kilometrov od najbližjega obrežja, bi doktor in kapitan mislila, da je to kakšna neprimerna šala, katero so si izmislili evropejski otroci, ko so čitali v časnikih o njunem ugrabljenju, ali pa gojenci kakšnega misijona. Toda težko je bilo očem ne verjeti; saj sta imela v rokah zmagu in malo poškodovani napisi so jasno stali pred njima.

Toda tudi tako nista mnogo reči mogla razumeti. Odkod bi otroka dobila papirja za zmagu? Ako jima ga je dala kakšna karavana, bi se v tem slučaju bila pridružila nji in bi ne klicala na pomoč. Iz kakšnih vzrokov ni skušal deček z malo tovariščico zbežati v Abesinijo? Zakaj so ju derviši poslali na vzhod od Nila v neznane kraje? S kakšnim čudežem tekom dolgih mesecev potovanja nista pomrla lakote, nista postala plen divjih zverí? Zakaj ju niso pomorili divjaki? Na vsa ta vprašanja ni bilo odgovora.

»Nič ne razumem, nič ne razumem!« ponavljal je doktor Clary,

»menda je to čudež božji!«

»Brez dvoma,« odvrnil je kapitan.

Nato je dodal:

»Toda ta deček! Saj je bilo vendar njegovo delo!«

»In ni zapustil deklice. Naj Bog blagoslovi njegovo glavo in oči!«

»Stanley, celo Stanley bi ne preživel v takih razmerah tri dni!«

»In vendar še živi.«

»Toda prosita pomoči. Odrinimo! Naj bo konec počitka. (Dalje.)

Najnovejše vesti.

Dubrovnik. Ponoči so se izvršile hišne preiskave pri dijakih srednje- in visokošolcih. Sedem pravnikov je izročenih državnemu pravdnistvu. Vse te aretacije se spravljajo v zvezo z atentatom na Cuvaja.

Korčula. Na Orebičih se je izvršila hišna preiskava pri dovršenem pravniku Mateju Koščini. Zaprli so ga.

Pučiče na Braču. Policija je izvršila hišno preiskavo v stanovanju učitelja Roka Matulića. Bil je dopisnik mladohrvaškega lista in je osumljen, da je sodeloval pri nekakem državnem prevratu. (Torej res veleizdaja?)

Demonstracije v Splitu in Dubrovniku.

Na vest, da so oblasti začele pregajati dijake in jih zapirati, je v Dubrovniku in Splitu došlo do bučnih demonstracij. Klicalo se je proti vladi in Cuvaju.

Statut »zarotnikov«?

Policijski organi kolportirajo po Zagrebu vesti, da se je našel nekak statut, v katerem stoji, da je dovoljeno uporabljati vsa sredstva, ki vodijo do osvobojenja Hrvaške. Na tej podlagi so bile izvršene tako številne aretacije.

Sklep.

Tako se iz vsega jasno vidi, da se hoče po vsej sili ustvariti hrvaško veleizdajo. Pozitivno se ve, da dijaštvo ni vedelo za Jukićevo namero. Da se je Jukić odločil, da spravi s sveta Cuvaja, o tem se nikomur niti sanjalo ni. Ni dvoma, da je ta sklep popolnoma samostojno dozorel v njegovi glavi in da je atentat izvršil pod neposrednim vtisom peštanskega dogodka. Kdorkoli trdi, da je bil Jukić inspiriran bodisi v Belgradu ali Zagrebu, ali kdor atentat razlaga kot plod zarote, kompote ali veleizdaje, ki bi bila naperjena na nasilno spremembo ustave v kraljevini Ogrski, Hrvaški in Slavoniji, ta ali kar na slepo sumniči ali ima pa špijonski namen, da državni pravdnik izza zloglasnega srbskega veleizdajniškega procesa inavguirira sedaj »hrvaško veleizdajo«. Vse pa kaže na to, kako je ta dogodek oblastnikom dobro došel, da morejo brez zankonje in komisarjat na Hrvaškem podaljšati.

Na obmejnem delu.

Maribor, 12. junija.

Kljub temu, da je narodno-obrambnih delavcev pri nas v Mariboru primeroma zelo malo in imajo še ti vse roke polne drugega dela, vendar je narodno-obrambno življenje tukaj na naši severni meji prav živahno. Zopet imamo zaznamovati dve lepi prireditvi: Na Telovo se je ustanovila pri Sv. Duha na Ostrem vrhu novo katol. slov. izobraževalno društvo, v nedeljo, 9. t. m., se je pa vršila na Činžatu blizu Sv. Lovrenca nad Mariborom velika ljudska veselica, katere čisti dobiček je namenjen za »Slovenski dom« na Remšniku.

Ostri vrh je približno 1000 m visok vrh našega Kozjaka z jako lepim razgledom. Iz vrha, na katerem kraljuje ponosna farna cerkev sv. Duha, se vidi skrajno slovenske meje na severni strani Drave, a pred temboj se razprostira tudi obežen del nemškega Srednjega Štajerja tja gor do Gradca. Zdi se, kakor da je poslavlila narava sama sem ta vnebokipeči hrib, da straži in varuje tukaj na najsevernejši točki slovensko zemljo. Na tem vrhu, na njegovih obronkih in na bližnjem pogorju prebiva še zavedno in pošteno slovensko ljudstvo. Fara Sv. Duha spada že pod sekovsko škofijo, toda č. g. župnik Rožman je vrl Slovenec. Čeprav je komaj dobro uro hoda iz vrha že povsem nemški trg Lučane, je tukaj vendar cerkveno petje in pridiganje še slovensko. Malokdaj sem bil še tako ganjen, kakor pri maši na Telovo, ko je zadonelo iz kora ubrano petje. Po cerkvenem opravilu se je vršilo na prostem, pred cerkvijo ustanovno zborovanje katol. slov. izobraževalnega društva. Solnce je radodarno sipalo svoje žarke na zemljo in se je radovalo s stotinami navzočih mož, mladeničev in deklet. Vedno delavni dr. Hohnjec je bil prihitel sem gor na prijazni Kozjakov vrh in je v daljšem zanimivem in poučnem govoru z lahko umljivo besedo označil naloge, ki čakajo novo izobraževalno društvo, s pristrčno željo, naj bi društvo krepko delovalo v blagor poštenega slovenskega krščanskega ljudstva, je odlični govornik končal svoj govor in tej želji se pridružujemo tudi mi. Izvolil se je takoj tudi odbor novega društva. Odlični in zavedni možje in mladeniči, ki so v njem, so nam porok, da bo društvo res pravi stražnik slovenske zemlje na našem najvišjem severu. V to pomozi Bog!

Nedeljska veselica na Činžalu je bila prva naša prireditev v prid »Slo-

venskemu domu« na Remšniku. Priredile ste jo šentlovrenska in mariborska podružnica »Slovenske Straže«. Čeprav vreme ni bilo najugodnejše in so oblaki zlasti popoldne gledali zelo grozeče izza Pohorja, se je vendar obnesla veselica v splošno zadovoljnost in bo tudi za remšniški dom nekaj odpadlo. Remšnik je radi bližine Marenberga, ki je okužil že mnogo našega ljudstva, ena naših najgrožnejših postojank severno od Drave. Od Sv. Duha na Ostrem vrhu, ki ga omenjam zgoraj, se lepo vidi narodno mejo, ki teče ob slemenu Radla nekoliko nad Remšnikom. Če hočemo to postojanko obdržati, je neobhodno potrebno, da započnemo živahno akcijo za remšniški dom, kajti radi lokalnih razmer je neobhodno potrebno, da dobe vrli Remšničani — v radost nas vseh lahko povem, da je zlasti remšniška mladina mnogo obetajoča — ognjišče, okrog katerega se bodo zbirali, urili in navduševali za naše narodne in verske svetinje. V tem oziru je treba misel obeh podružnic samo pozdraviti in jo priporočati v posnemanje.

Veselica se je vršila v prostornem, krasno ozaljšanem skednju g. Blažaja in pri raznih šotorih na prostem. Otvoril je prireditev dr. Leskovar z navduševalnim govorom, v katerem se je zlasti baval s potrebo remšniškega doma. Katol. slovenski rokodelski pomočniki so nato predstavljali spretno in dovršeno žaloigro »Sinovo maščevanje«. Domači pevski zbor je med odmori prepeval lepe slovenske pesmi. Zunaj na prostem se je razvijalo pri šotorih prav živahno vrvenje in je vladalo prijetno razpoloženje. Hvala pristrčni vsem gospe, gospodičam in gospodom, ki so pripomogli k sijajnemu uspehu. Zavest da so storili lepo, plemenito delo za sveto narodno stvar, naj jim bo plačilo.

BRAMBNA PREOSNOVA IN ZAČASNI PRORAČUN.

Brambni odsek avstrijske poslaniške zbornice je v svoji včerajšnji seji rešil vse resolucije, ki so jih glede na brambno preosnovo stavili poslanci, nakar je pričel razpravljati o postavi glede na deželno brambo. V zbornici bo poročal glede na deželno brambo posl. dr. Sommer.

Tudi proračunski odsek je včeraj dovršil svojo nalogo in končal podrobno razpravo o začasnem proračunu. Proračunski odsek je sklenil tudi veliko resolucij. Sprejet je bil pri predlogu dr. Mastalke, ki zahteva, da naj se čuva avstrijsko časopisje pred nasilstvi Mažarov, dr. Korošček dodaten predlog, da naj vlada, če se izlepa ne doseže z ogrsko vlado sporazumljenje, nastopi s protinasilstvi. Za poročevalca o začasnem proračunu je bil izvoljen poslanec dr. Steinwender.

ZMEDE NA OGRSKEM.

Zbornica magnatov. — Demonstracije proti Tiszi. — Justh napoveduje nadaljni boj.

Zbornica magnatov je včeraj rešila več manjših predlog. Predsednik magnetske zbornice, grof Csaky, je izjavil, da je v soboto zadnjič predsedoval in da se radi svoje bolezni umakne iz političnega življenja. V nedeljo je priredila opozicija v deželi več shodov. Julij Justh je poročal v Makvu. Branil je v svojem govoru pravzaprav Tiszo, češ da je Lukacs zato izposloval, da je Tisza postal zbornični predsednik, ker je hotel tako svojega mogočnega tekmeča onemogočiti. Miru na Ogrskem ne bo, dokler Lukacs ne odstopi. Ko se jeseni zopet zbere zbornica, bodo zopet donele piščalke in trompeta v zbornici. Dne 16. t. m. so priredili v Budimpešti zopet demonstracijo proti Tiszi. Ko se je vozil okoli osme ure skozi Kraljevo ulico, so ga izpoznali in mu klicali »Abzug«. Tiszovemu vozu so sledili detektivi, ki so več demonstrantov ovadili.

PAPEŽEV LEGAT PRI EVHARISTIČNEM KONGRESU GOST CESARJA FRANC JOŽEFA.

»Osservatore Romano« poroča: Cesar Franc Jožef je sv. Očetu ponudil za papeževega legata na evharističnem shodu, kardinala Van Rossuma, stanovanje na dvorcu, kjer bi stanoval kot cesarjev gost.

ODPOKLICANJE FRANCOSKEGA POSLANIKA V RIMU.

Pariški listi poročajo, da je francoski poslaniški svetnik v Rimu, Legrand, odpoklican. Legranda so odpoklicali, ker se ni ravnal po navodilih francoske vlade, ko je vodil posle francoskega poslaništva v Rimu začasno. V Italiji so zelo neprijetno zadeti, ker je francoska vlada odpoklicala Legranda. Sodi se, da bosta radi Legrandovega odpoklicanja zapustila Barrère Rim in Tittoni Pariz.

Dnevne novice.

— Slovenska Matica in profesor dr. Fr. Ilešič. Predsednik Slovenske Matice dr. Fr. Ilešič je tudi eden izmed tistih glav, ki škilijo vedno po strani na kulturno-bojno stran in skuša svetu dopovedati, da je ves svet izgubljen, če se ne bo oklenil liberalne ideje Ker bi pa gospod profesor svoje rožičke rad prikri, kakor pav noge, zato pa postanejo njegovi slavnostni govorci zmešani in konfuzni, tako da jih živa duša ne razume. Drugi govorci jasno, profesor Ilešič pa bolj diplomatično. Tako se mu je ob grobu pesnika Askerca imenitno zdelo konstatirati, da je »pobijal silo avtoritete«. No, to bi gospod profesor gledal, ko bi se tudi njegovim študentom ta stvar tako imenitno zdelo in bi se začeli ravnati po pesnikovih besedah: »Upor, to moj je element, Jaz kjer le morem oponiram, In iz principa protestiram. Vsak bitja mojega atom, je kritika, nevera, dvom.« Profesor Ilešič bi bil po taki metodi kmalu na cesti. Potem se mu je pa tudi važno zdelo podariti: da »je ostala in ostane njegova ideja«. »Duh naj govori, oblika je druga stvar. V zmislu tega boja je opeval heretike, kako so se uprli raznim avtoritetam.« Nazadnje je g. profesor končal: »To je grob kralja Matjaža. Ko bo sila največja, vstane kralj Matjaž, in ko bo pritiskalo najhujše na nas, se vzbude boritelj in tedaj se vzbudi tudi ti in na tisoče slovenskih grl ti kliče: Slava Askercu, našemu kralju Matjažu.« Torej ideje Askerca naj ostanejo med nami; Askerca, ki je imenoval krščanstvo »mrak iz Jeruzalema«, ki mu je Kristusov nauk »evangelij, poln otroških bajk«, ki je ozmerjal sv. Pavla, enega največjih mislecev, z »mladim, vsiljivim, kuštravim fanatikom, ki je obližnil nekaj grške kulture in pripoveduje razne bajke.« Med nami naj ostane duh Askerca, ki je učitelje ponižnosti in udanosti imel za »osle, ki gobce odpirajo! Kristus je rešil uganko sveta: resnico njegovega nauka nam dokazuje njegovo življenje, njegova dela, njegova smrt in dvatisočetna zgodovina krščanstva! Askerc pa je celo življenje modroval: »Kaj smo? Kaj ves je svet? Kam plavamo?« in fantaziral o »kolobarjih«, o »večnem solncu«, kakor bi bilo to rešitev svetovnih vprašanj! Pustimo kralja Matjaža, ki ga sicer naš narod spoštuje kot zaščitnika ženske časti in krščanskega junaka proti Turkom, v gorski votlini, naj mirno spi, z njim vred pa naj ugasnejo tudi protikrščanske ideje pesnika A. Askerca! Najbolj imenitna pa je ta, da stoji na čelu Slovenske Matice, zavoda, ki bi moral biti že po svojem programu res pravi umetniški zavod v okvirju krščanske kulture in prosvete, mož tako konfuznih in zmešanih nazorov, kakor je dr. Ilešič. Ni nič čudnega, če znanstveniki z glavo zmažujejo in iz odbora izstopajo!

— Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko in Ljubljani ima v četrtek, dne 20. junija 1912, ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Predlog na imenovanje dopisujočega člana zbornice. 5. Zbornični računski zaključek za leto 1911. 6. Poročilo o nakupu zborničnega uradnega poslopja. 7. a) Prošnja deželne zveze za tujski promet na Kranjskem za podporo; b) prošnja odbora obrtne nadaljevalne šole v Metliki za podporo v razširjenju trgovskega tečaja; c) prošnja odbora obrtne nadaljevalne šole v Toplicah-Zagorju za podporo v osnovo rudarskega tečaja; d) prošnja za podporo obrtni nadaljevalni šoli v Žireh. 8. Volitev zborničnega zastopnika v odbor obrtne nadaljevalne šole v Toplicah-Zagorju. 9. Poročilo o predlogu zborničnega člana g. Jerneja Ložarja glede obrtnega katastra. 10. Davčne in pristojbinske olajšave za konsumna društva. 11. Osnova sveta za obdavčitev tovarniških poslopij. 12. Prošnja zborničnega služe za definitivno nastavitvev. 13. Tajna seja.

— Sankcionirani deželnozborski sklepi. Cesar je sankcioniral sklep kranjskega deželnega zbora z dne 13. februarja 1912, s katerim se dovoljuje občini Sv. Križ pri Kostanjevici pobirati za občinske in šolske potrebščine v letu 1912. v davčnih občinah Planina, Bušecja vas in Šipjanski vrh 120-odstotno in v davčni občini Sv. Križ 133-odstotno doklado od direktnih davkov. — Nadalje je cesar sankcioniral sklep kranjskega deželnega zbora z dne 16. februarja 1912, s katerim se občini Bukovje v političnem okraju Postojna za leto 1912. dovoli pobirati za občinske in šolske stroške za leto 1912. 150-odstotno doklado od direktnih davkov.

— Nevarno je obolel v Banjaluki škof Marijan Markovič.

— Umrl je v Železnikih dne 17. t. m. g. Martin Klopčič, bivši župan, predsednik krajnega šolskega sveta in cerkveni ključar. Bil je stara, poštena slovenski korenina. V dolgoletni in mučni bolezni je bil večkrat previden s svetimi zakramenti in bil je ves vdan v božjo voljo. Sedaj je končal. Hudo nam

je po njem. Počivaj v miru, ti Bogu zvesta duša!

— Z jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu se poroča, da je od slovenskih slik doslej kupljena Šantlova slika »Hodnik«. Kupil jo je bankir Bošković. Radi nakupa nekaterih drugih slik se vrše še dogovori. Nedavno je obiskal razstavo bivši ljubljanski župan Ivan Hribar.

— Pogreb g. Fr. Šubelja. V soboto, dne 15. t. m., so pokopali v Kamniku g. Fr. Šubelja, trgovca in posestnika. Pogreb sam je pričal, kako spoštovanje je užival v Kamniku. Pogreba, katerega je vodil preč. g. dekan Lavrenčič ob azistenci oo. frančiškanov in gg. župnikov Terana in Koželja, se je udeležilo na stotine ljudi iz mesta in okolice. Orli v kroju, ognjegasci, veterani, zastopniki raznih društev ter vsa šolska mladina z učiteljstvom je spremila pokojnika na žale. — S pokojnikom izgube kamniška društva delavnega člana, hranilnica vestnega predsednika, ubožci svojega dobrotnika in S. L. S. zvestega pristaša. Naj počiva v miru!

— Lončari napaden in pretepen. Glasilo liberalnega učiteljstva »Dan« prinaša danes iz Novega mesta »brzobjavko«, da so delavci pri zgradbi belokranjske železnice včeraj napadli velepodjetnika Lončariča in ga pretepli. »Danov« novomeški dopisnik je s to brzobjavko zopet zadel napačno vreme. G. velepodjetnik Lončarič je bil čvrst in zdrav v soboto, v nedeljo, včeraj in danes dopoldne v Ljubljani. Niti g. Lončarič, niti njegovi podjetniki ne vedo kaj o napadu. V možganih »Danovega« novomeškega dopisnika se pojavljajo, kakor kaže »Danova« »brzobjavka«, sumljivi potresni znaki.

— Roparja. Pretečeni petek ponoči se je vračal zidarski mojster Franc Fink iz Kandije čez Gorjance v Radovico. Na vrhu Gorjance pa mu skočita iz goste smerečine dva človeka nasproti ga zagrabi in ga vržeta na tla. Bila sta zelo tiha, le veliki je zaklical: »Daj sem novac« — in mu pokleknil na prsa, dočim mu je manjši preiskaval žepa. Raztrgala sta mu srajco, telovnik in suknjič. Denarja pa nista nič dobila, ker ni imel niti novčiča pri sebi. Ko tako na tleh ležečega preiskujeta, zaslišita naenkrat pok biča na novi cesti. Fink je začel upiti in na pomoč klicati, nakar mu je voznik na cesti odgovoril z vriskanjem. Napadalca pa sta nato Finka izpustila in brzih korakov odšla v gozd.

— Pred novomeškim sodiščem je bil stavec Blaž obsojen na 30 K globe, ker je gg. profesorja Stoparja in Severja psoval s »koritarjema«. Značilno je, da ta obsodba ni po volji gg. učiteljskim nekoritarjem v »Učiteljski Tiskarni«.

— V spanju padla skozi okno. 86letna vdova Marija Mihelič v Mekinjah je prišla v spanju na neznani način k oknu v prvem nadstropju ter padla skozi okno na tla. Pri tem se je močno poškodovala in brčkone ne bo okrevala.

— Očeta ustrelil. Kakor smo svoj čas poročali, je Janez Eppih iz Stare Cerkve pri Kočevju ustrelil očeta in težko ranil strica ter tudi sam sebe smrtonovarno obstrčil. Sodna zdravniška izvedenca sta ga spoznala za blaznega in neodgovornega za storjeni umor. Okrožno sodišče ga je zato oddalo mestni občini, da ga ta odda v blaznico. Gori omenjeni je vsled izgube krvi zelo potr in je le včasih razburljiv, domišlja si, da je prestolonaslednik Rudolf, da ga ljudstvo sovraži in mu streže po življenju. Vsled zadobljene rane v pljučih in vedne ognjotve bode kmalu podlegel.

— Sirovost. Ko se je 13. junija pozno v noč vračal Alojzij Dralika, potnik dunajske zavarovalne družbe, iz Postenice domov skozi Toplice in Sela, mu je postalo dolgčas. Zato je stopil na Selih v hišo Antona Pirca, o katerem je vedel, da vozi vsaki dan deske iz Roža mimo njegove hiše v Podstenici na novomeški kolodvor. V Pirčevi hiši je videl luč in je, nič slabega sluteč, stopil v vežo; tu vpraša Antona Pirca, če gre po deske v Rog in če bi se smel z njim peljati. Ta ga pa takoj nahruli in pravi, da mu bo že pokazal, ker ga je pred časom spodil iz županove gostilne. Nato zagrabi burkle ter udari po Dralki tako, da mu je med drugimi udarci tudi skalil desno očesno lečo in je Dralka oslepil. Pirc pride pred porotno sodišče v Novem mestu.

Primorske vesti.

— Vlada posegla v občinske volitve v Gorici. Iz Gorice nam poročajo: Mestni magistrat goriški je za občinske volitve razpisal, da so volivni imeniki na razpolago od 9. do 23. t. m. Danes dopoldne pa je prišel neki Slovenec na magistrat pogledat volivne imenike in tu so mu izjavili, da volivni imeniki od danes naprej do nedoločenega časa niso več na razpolago, ker je namestništvo vzelo magistratu vse volivne spise in imenike. Iz tega sledi, da namestništvo vze vse volivne imenike

pregledati in vrniti magistratu z naročilom popraviti imenike po navodilih namestništva. Volivni imeniki so bili polni napak v škodo Slovencev, velika množica Slovencev je bilo izpuščenih iz volivnih imenikov. S tem je vse volivno delo ustavljeno in občinske volitve bo moral magistrat potem ko volivne imenike popravi, nanovo razpisati. Slovenci z veseljem pozdravljajo ta odlok namestništva.

— V Tomaju je bil v nedeljo ustanovni shod katoliškega izobraževalnega društva in pa protestni shod proti bogokletni pisavi »Sočes«.

— Samomor sleparja. Na Sveti gori se je ustrelil v pokojeni orožnik Brak iz Bat, ki je hotel s ponarejeno menico na ime župana iz Bat oslepariti podružnico »Ljubljanske kreditne banke« v Gorici.

— V morje se je vrgel v Trstu in utonil Ivan Igne. Na njegovo klicanje so sicer prihitali ljudje na pomoč, toda iz morja so ga potegnili že mrtvega.

— Goriška poročila. Na vrsti sta dve tiskovni pravdi. Urednik Kremžar toži »Sočo«, Lenassi, bivši soobtoženec pri procesu »Bance popolare« pa Velicogno, ki je bil načelnik porotnikov. Na vrsto pride tudi morilec svoje žene Krajgelj, ki je pa tako bolan, da ni verjetno, ako bo doživel razpravo.

KOLERA V TURČIJI.

»Corrier dell'Italia« poroča iz Kaira, da razsaja v Mali Aziji kolera. V Aleppu oboli vsak dan na kolero do 100 oseb, med katerimi jih umre 80. Boje se, da se kolera razširi tudi v Evropo.

Koroške novice.

— k Vabilo na slovesno otvoritev društvenega doma združeno z velikim mladeniškim shodom v nedeljo, dne 23. junija 1912 v Žitarivasi. Spored: Ob 8. uri slovesna služba božja s pridigo. Po maši blagoslovljenje društvenega doma. Ob 10. uri veliki mladeniški shod v novo blagoslovljenem domu (govorita: Dr. Val. Rožič iz Celovca in dr. Hohnjec iz Maribora). Popoldne po blagoslovu javna telovadba »Orlov« na prostem. Po javni telovadbi tombola. K tej slavnosti vljudno vabimo vsa društva v okolici in vse prijatelje slov. kršč.-soc. organizacije. — Odbor Slovenske kršč.-soc. zveze za Koroško in Kat. slov. izobraž. društva »Trta« v Žitarivasi.

— Smrtna kosa. Dne 13. t. m. je umrla na Brnci pri Beljaku gospa Karolina p. Kleinmayr, soproga prof. Julija pl. Kleinmayrja in mati učitelja Ferda pl. Kleinmayrja.

— Oropali in v Ziljo vrgli so v okolici Beljaka neznani storilci 29 let starega ključavničarskega mojstra Sternatha. Bil je tako nepreviden, da je v neki gostilni kazal 600 kron. Predvčerašnjim so potegnili truplo umorjenega iz Zilje.

Ljubljanske novice.

— Javna skušnja gojencev in gojenk glasbenega društva »Ljubljana« se vrši jutri, v sredo, ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih hotela »Union«. Vabijo se tem potom k nji prijatelji in podporniki društva.

— Velika mednarodna avtomobilna dirka. Kakor smo že poročali, se udeleži te izredne prireditve okoli 100 odličnih tekmovalcev raznih narodnosti, poleg teh tudi več cesarskih princev, med njimi bodoči prestolonaslednik Njegova cesarska visokost nadvojvoda Karol Franc Jožef. Tekmovalci prispó v Ljubljano v petek, dne 21. junija ter tukaj tudi prenoče. V Ljubljani vozijo tekmovalci po sledečih ulicah: Tržaška cesta, Rimska cesta, Valvazorjev trg, Vegova ulica, Kongresni trg mimo Zvezde čez Šelenburgovo ulico, Dunajsko cesto, Marije Terezije cesto na dirkališče v Tivoli. Posestniki hiš ob navedenih cestah se prosijo, da blagovolijo na dan dirke, to je v petek, dne 21. junija popoldne v znak pozdrava odličnim gostom okrasiti svoje hiše z zastavami!

— Člani vladarskih rodbin pri mednarodni alpski avtomobilski tekmi. Protektor tekme, nadvojvoda Leopold Salvator, se ne udeležuje tekme, pač se pa vozi v avtomobilu za tekmovalci. Nadvojvoda Karol Franc Jožef se tudi osebno ne udeležuje tekme. Njegov avtomobil Austro Daimler št. 56 vozi šofer Gregorič. Sam vozi avtomobil Puch št. 64 nadvojvoda Jožef princsinje Sachsen-Meiningen vozi A. vitez pl. Cserepp. Princ Elija Parmški se vozi v avtomobilu št. 51. V avtomobilu št. 78 se vozi ritmojster princ Croy.

— Božjepotni izlet na Zalostno goro, ki ga priredi moška in mladeniška Marijina družba v Križankih, se ne vrši, kot je bilo v soboto pomotoma omenjeno, dne 23., ampak dne 30. junija, to je v nedeljo po prazniku sv. Petra in Pavla.

— Proslava delavskih jubilarov ljubljanske tobačne tvornice. Naša strokovna organizacija ljubljanske tobačne de-

lavstva je v nedeljo dostojno proslavila veliko delavk in delavca Rozmana, ki so letos obhajali svojo štiridesetletnico v ljubljanski tobačni tvornici. Ob 9. uri je bilo cerkveno slavlje v Marijini cerkvi na Rožniku. Cerkev je bila natlačeno polna vernikov. Propovedoval in sv. mašo daroval je posl. dr. Krek. Med sv. mašo je krasno prepeval iz posebne prijaznosti pevski zbor »Katoliškega društva za delavke« pod vodstvom svojega pevovodje, zaslužnega gosp. Ferjanciča. Po sv. maši se je pa vršilo slavlje na čast jubilarntkam in jubilarntu v okusno okrašenem salonu gostilne pod Rožnikom. Slavlja so se med drugimi udeležili gg.: ravnatelj ljubljanske tobačne tvornice Pross, tajniki Kunz, Elsner, Kratochwil, oficijal Khama, asistenta Babnik in Brzobohaty, zdravnik dr. Högl, ler in delovodje Burger, Gorjup, Lavrenčič, Pliberšek, Rebersak, Zalesjak, Zavašnik. Slavlje je otvoril predsednik skupine »Ljubljana« avstrijske krščanske tobačne delavske zveze, tov. Savenz, ki pozdravi navzoče in slavi jubilarntke in jubilarnta Rozmana. V imenu delavk pozdravi jubilarntke in jubilarnta tajnica »Podpornega društva delavcev in delavk v ljubljanski tobačni tvornici«, Mici Andlovic, ki napije presvitlemu vladarju, nakar zapoje pevski zbor »Katol. društva za delavke« cesarsko pesem. V imenu uradništva c. kr. tobačne tvornice je napil jubilarntkam in jubilarntu g. tajnik Elsner. Vrlemu pevskemu zboru »Kat. društva za delavke« je napil gosp. tajnik Kratochwil. V lepih, izbranih besedah je slavil asistent Babnik jubilarntke in jubilarnta. V imenu nadzornega osebja je napil jubilarntinjam in jubilarntu gosp. delovodja Pliberšek. Vsem čestilcem se v kratkem govoru zahvali jubilarntinja Nežika Knez, v svojem imenu pa jubilarnt Rozman, ki pove, da služi cesarju že 46 let in da ko je pričel delati v tobačni tvornici, je zaslužil na dan po 50 krajcarjev, ženske pa po 20 in 25 krajcarjev. Predsednik Savenz nato zaključil oficijeln del slavlja, ki so ga izborni izveščane pevke »Slov. kat. društva za delavke« povzdigovala s petjem lepih naših slovenskih narodnih pesmi. Vsa čast gre odborom naših strokovnih organizacij, ki so tako lepo proslavili svoje zaslužne jubilarnte, čast gre pa tudi uradništvu in nadzornemu osebju, ki se ni udeležilo samo slavnosti, marveč, ki se je tudi korporativno z ravnateljem Prossom udeležilo cerkvenega opravila.

— Bivši kapelnik »Slovenske Filharmonije« g. T a l i c h je angažiran na češko opero v Plznu.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem ima svoje prihodnje redno mesečno zborovanje v četrtek, dne 20. t. m., ob 6. zvečer na I. kirurškem oddelku deželne bolnice. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva, — 2. Demonstracije. Primarij dr. Fr. Derganc. — 3. Kako bo z ozirom na zbiralno raziskavanje sklenjeno na III. mednarodnem laringo-rinološkem kongresu, na Kranjskem preiskavati slučaje ozaene? Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški. — 4. O načrtu nove kanalizacije v Ljubljani. Mestni fizik dr. O. Krajec.

— Umrl je 17. t. m. v deželni bolnišnici 53letni polgruntar Janez Zalar iz Ceste, občina Videm. Njegovo truplo bodo prepeljali v njegov rojstni kraj, kjer se bo vršil pogreb.

— Umrl je v Izlakah pri Zagorju v župnišču pri č. g. župniku Majerju Henrik Brichta, petošolec tukajšnje c. kr. realke. Pokojni je bil priden in pošten mladenič, bil je ud mladeniške Marijine družbe ter pri svojih sošolcih kakor tudi pri gg. profesorjih zelo priljubljen. Pogreb s sv. mašo bo jutri ob 10. uri dopoldne v Izlakah. Naj v miru počiva!

— Prijet žepni tat. Predsinočnjem je na državnem kolodvoru bila nekemu dekletu iz Kamnika ukradena žepna denarnica. To je opazil nek podčastnik c. in kr. 27. pešpolka ter stekel za tatom. Podila sta se skoraj po vsi Šiški in je bil slednjič brzopeti uzmovič po orožništvu aretovan in izročen okrajnemu sodišču. Aretovanec je 1892. leta v Jaršah rojeni Ivan Cepuder. Med begom je Cepuder vrgel denarnico v nek vrt.

— Gasilno in reševalno društvo ljubljansko je imelo v soboto zvečer v »Mestnem Domu« svoj redni letni občni zbor, ki se ga je udeležilo 62 izvršujočih članov. Zborovanje je otvoril društveni predsednik Štrclič, ki je pozdravil navzoče, med njimi župana dr. Tavčarja. Po predsednikovem pozdravnem govoru se je oglašil k besedi župan dr. Tavčar, ki je pozdravil zborovalce v imenu občine. Poudarjal je, da ni noben vinar izgubljen, ki ga občina za gasilno in reševalno društvo. Ogle dal si je naprave in vaje gasilnega društva ter občudoval vzorni red, ki vlada v njem. Smatra, da je dolžnost občine tolačiti klic gasilcev »Na pomoč!« tako, da pride vsakikrat izdatno društvu na pomoč. Nato je prečital tajnik Andlovic zapisnik lanskega občnega zbora, ki se je odobril, nakar je poročal o društvenem delovanju v preteklem poslovnem letu. Pretečeno društveno leto je ljubljansko gasilno in reševalno društvo poslovalo pri 9 požarih.

Rešilni voz z reševalno opravo je posloval v 783 slučajih. Odkar je društvo prevzelo reševalni posel, je prevozilo 5888 pacientov. Važnost reševalnega oddelka se spoznava vedno bolj. Gledališki straž je imelo društvo pretečeno leto 320; oskrbovalo jih je 2880 mož. Raznih straž je bilo 50. Vaj so imeli člani 62, od teh novinci in straža v »Mestnem Domu« 24, strojniki s parno brizgalno 6, prva četa 10, druga četa 12 in tretja četa 10. Nedeljskih inspekcij je bilo 52. Odbor je imel 9 sej, službeni shodi pa so bili trije. Članov ima društvo: izvršujočih 76, podpornih pa 206. Tekom leta so pristopili 3 novi udje, 2 sta pa izstopila. Izmed članov je umrl Ludovik Štrcler ml. Maše sv. Florijana se je udeležilo 21 društev z 397 gasilci. Častne svetinje za 25-letno sodelovanje na polju gasilstva so dobili: Hitti Ivan, Snoj Franc, Vider Josip in Zorž Leopold. Svetinje so se razdelile med odlikovance dne 13. aprila ob navzočnosti vseh članov. Ob tej priliki sta praznovala 30letnico sodelovanja pri društvu Anton Dinter in Franc Lipovž. Dne 13. avgusta 1911 se je vršil na Selu pri Ljubljani prvi občni zbor ljubljanske gasilske župe št. 1, v kateri so združena gasilska društva iz Ljubljane, Štepanje vasi, Zaloge, Most, Bizovika, Brezovice in Notranjih Goric. V odbor ljubljanske gasilske župe so bili izvoljeni Josip Turk za načelnika in župnega nadzornika, Fran Barle za župnega poslovodjo, Franc Medic in Ivan Andlovec za odbornikova namestnika, Al. Pipp za računskega preglednika. V javnosti je ljubljanska gasilska župa prvič nastopila pri maši sv. Florijana dne 5. maja. V dneh 24. in 25. maja je imela Slovanska gasilska zveza v Opavi občni zbor. Zvezo kranjskih in štajerskih slovenskih gasilskih društev je zastopal g. Barle, ki je bil tudi izvoljen za I. podstarosto Slovenske gasilske zveze. Mimogrede naj omenimo, da je v tej zvezi združenih 240 gasilskih žup, 5928 društev in 168.152 gasilcev. Dne 6. aprila je praznoval oče kranjskega gasilstva Doberlet svojo 80 letnico, h kateri so mu čestitali deputacija društva, nekateri župe, zastopniki deželne zveze gasilskih društev in zastopnik slovenske zveze gasilskih društev. Ob tej priliki je postal častni mešan ljubljanski. Tajnik je končal poročilo s pozivom na nadaljne složno in uspešno delo. Poročilo se je odobrilo, nakar je poročal A. Leutgeb o bolniški blagajni, ki je imela v preteklem poslovnem letu 1094 K 41 vin. dohodkov. Za podpore bolnikov in pogrebe se je izdalo 837 K 80 vin. Premoženja ima bolniška blagajna 28.356 K 17 vin. Blagajnik Franc Barle je poročal o gmočnem stanju društva. Dohodkov je bilo 10.394 K 35 vin. in ravnotoliko stroškov. Dolg bolniški blagajni znaša 4930 K 96 vin. Podporni sklad je imel 717 K 53 vin. dohodkov in 110 K stroškov. Premoženja ima podporni sklad 8180 K 21 vin. Računski preglednik Fran Furlan izjavi nato, da so se našli računi v redu, nakar se izreče blagajniku in odboru absolutorij. Proračun za tekoče poslovno leto izkazuje 10.550 K dohodkov in 10.532 K stroškov ter znaša primanjkljaj 28 K. Z dosedanjim dolgom je proračunan skupni primanjkljaj na 3958 K 96 vin. Pri volitvi odbora je bilo oddanih 59 glasov. Izvoljeni so bili po večkratnih volitvah: Ludovik Štrcler za načelnika; Josip Turk za podnačelnika; Anton Dinter za poveljnika 1. čete; Fran Stare za poveljnika 2. čete; Fran Furlan za poveljnika 3. čete; za namestnike poveljnikov Viktor Stare, Anton Kavčič in Alojzij Pipp; za 1. blagajnika Franc Barle; za 2. blagajnika Anton Leutgeb; za tajnika Ivan Andlovec; za tajnikovega namestnika Avgust Zornič; za namestnika 1. blagajnika Anton Kadunc; za namestnika 2. blagajnika Tomaž Kavčič; za preglednike računov Karel Štrukelj, Ernest Speil in Alojzij Pipp. Sklene se nato, da člana Medic in Lapajner obdržita doseženo šaržo. Na predlog Josipa Turka se sklone soglasno, da društvo odstopi vsoto, okroglo 200 K, ki bi mu jo imela plačati občina Ježica za sodelovanje pri požarih na Ježici in v Tomačevem, v korist pogorelcem. Po nekaterih podrobnostih se je nato občni zbor zaključil.

Ij Imenovanje. Za poštne vežbenika je imenovan realni abiturijent Robert Olifčič za Ljubljano.

Ij Preprečena nakana. Včeraj je na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik aretoval Franceta Lešnjaka iz Dolenjskega, ker je hotel v Ameriko spraviti vojaški dolžnosti podvrženega Alojzija Martinčiča, roj. leta 1892. na Selu pri Šentjerneju na Dolenjskem. Martinčič sicer sam ni imel za pot nič denarja, pač pa je imel njegovega Lešnjaka. Tudi Pavel Slabe, roj. 1892. leta v Šmarju pri Št. Joštu na Notranjskem si je hotel ogledati Ameriko, a ga je na kolodvoru zadela usoda.

Razne stvari.

Kakšna mora in kakšna ne sme biti žena. Ljudski humor češki si je izmislil ta-le dovtip, ki je bil zapisan na ženitvi v Letošnici leta 1906. poleg razlage slavnost-

nega govornika J. Greslička: 1. Žena mora biti kakor polž, to je mora biti vedno doma; a ne sme biti kakor polž, to je nima vsega, kar je njenega, nositi s seboj. — 2. Žena mora biti kakor odmev, ima le tedaj odgovoriti, kadar je vprašana, ali ne sme biti kakor odmev, to je ne sme imeti vedno zadnje besede. — 3. Mora biti žena kakor cerkevna ura, ki vedno prav gre in kaže prav, a zopet ne sme biti kakor cerkevna ura, ki svoje pogovore vsemu svetu pripoveduje.

Zima v južni Ameriki. V Buenos Airesa poročajo, da je v Andih nastal nenavadno hud mráz. Na Kordiljerih divjajo že cel teden snežni viharji. Brzozavne napeljava se mnogokje pretrgane. Na mnogih točkah so velikanski sneženi plazovi zasuli tir železnice, ki vodi preko Andov, tako da je obtičalo več vlakov v snegu, v katerem so skoro popolnoma pokopani. Potniki teh vlakov, od katerih posamezniki že osem dni tiče v snegu, so gotovo že povžili živila, ki so jih mogoče imeli s seboj ter jim grozi smrt vsled lakote, ako ne bo pravočasno dospela pomoč. V teh vlakih je okoli 200 oseb. Doslej je bilo nemogoče dospeti do zasneženih vlakov.

Strašno neurje v Mehiki. Veliko ljudi mrtvih. Iz Guanajuata poročajo, da se je 16. t. m. utrgal oblak, vsled česar so reke prestopile svoje bregove. Veliko ljudi je radi povodnji utonilo.

Nesreča pri ženitovanju. V Constanegrovu (Angleško) se je ob nekem ženitovanju podrl strop. Svatje in zaročenca so padli v globočino. Nevarno poškodovanih je 16 oseb.

Ob železniški nesreči na švedskem je poskočilo število mrtvih žrtev na 25, nad 20 potnikov pa je nevarno ranjenih. Ponesrečili so večinoma Nemci.

Požrtvovalna smrt katoliškega duhovnika. Strašen vihar je divjal v soboto zvečer v državi Missouri. Ubitih je bilo 26 oseb. V Johnsvillu (Ohio) je podrl vihar stolp katoliške cerkve med božjo službo. Ubite so bile tri osebe, med njimi tudi duhovnik, ki je vernike pozival, da naj beže, sam je pa ostal v cerkvi, da podeli ponesrečencem verska tolažila.

Smrtna nesreča pri streljanju na tarčo. V Lacu na Tirolskem je bil po nesreči ustreljen, ko so streljali na tarčo, neki Ivan Fesselek.

Tvornica pogorela. Ena oseba mrtva. Na Moravskem je pogorela barvarna tvrdke Jožef Munk in sin. Škode je 300 kron. En gasilec se je pri gašenju ubil.

Eksplodizija v tvornici sladkorja. V tvornici sladkorja v Ustju je eksplodiralo 1500 m³ melase. Eksplodizija je bila tako silna, da se je podiralo zidovje. K sreči ni bil nihče ubit. Lahko ranjenih je bilo šest delavcev.

Radi nepredvidnosti smrtno ponesrečeni telovadec. Ko se je peljal 17letni gimnazijec Ladislav Lukacs s telovadne tekme v Pečuhu nazaj v Budimpešto, je mladi telovadec, da se izkaže, držal težko železno ploščo v roki skozi okno železniškega voza. Ko se je vozil vlak čez neki most, je zadela plošča v most in razbila Lukacsu glavo. Lukacs je radi poškodbe umrl.

Manifestacija Lahom na čast v dunajski mestni hiši. Zborovalcem kongresa mednarodne lige turističnih zvez na čast je priredila dunajska občina banket. Ko se je na banketu izvedelo, da je navzoč tudi glavni tajnik Mercanti, ki se je udeležil vojske v Tripolisu, so napili laški armadi. Ob napitnici so tudi avstrijski častniki živahno ploskali. Mercanti se je toplo zahvaljeval.

Pijanka požigalka. V Anisimoskonu, tobolska gubernija, je neka pijanka zažgala hišo, v kateri je z večjo družbo pijačevala. Ogenj, ki se je strašno hitro širil, je vpepelil 15 hiš. Zgorelo je osem oseb.

Ponesrečen napad z liditovo bombo. Žena veletrgovca Sidenberga v New Yorku je dobila iz Nemčije poštni zavo, v katerem se je nahajala z liditom nabita bomba. Lidita je bilo v peklenem stroju toliko, da bi bil pri eksploziji gotovo raznesel hišo. Kriminalna policija sodi, da so bombo poslali ameriški vlomilci, ker sta bila nedavno pri nekem roparskem napadu na Sidenbergovo villo ustreljena dva roparja.

Poslovanjene dinastije se boji. »Corriere d'Italia« trdi, da je toliko kakor gotova poroka 18letnega prestolonaslednika bolgarskega princa Borisa z 18letno hčerjo rumunskega prestolonaslednika princezinjo Elizabeto. Kralj Ferdinand je menil izprva oženiti princa Borisa s princezinjo Vero črnogorsko, a pozneje je opustil to nakano, ker se je zbal (kralj slovenske zemlje) — poslovanjene dinastije. Kralj Ferdinand je kakor znano iz nemške rodbine.

Žepi v ženskih klobukih. Žepi v ženskih klobukih so najnovejša pridobitev mode. Lastnica nekega znanega londonskega modnega skladišča pravi, da so taki klobuki na potovanju velike praktične vrednosti v svrhu shranjevanja denarja in

raznih dragocenosti. Ti žepi so napravljeni v notranjosti klobuka. Razen žepov v klobukih so prišli sedaj tudi v modo žepi v rokavih, ki so dovolj veliki, da se more v vročih poletnih dneh shraniti v njih pahljačo. Kot nadomestilo za žepo, ki jih ni mogoče imeti v ozkih krilih, razpolagajo sedaj žepi v klobukih, na prsih, v rokavih, mufih itd.; treba pa bo še napraviti žepo na čevljih.

Apasi v kinematografskih predstavah. Župan toulonski je prepovedal kinematografske predstave, v katerih so se predstavljali zločini pariških apašev, in sicer radi tega, ker dražijo take predstave domišljijo gledalcev in jih zavajajo k posnemanju. — Taka prepoved bi bila potrebna še za mnoge druge pohujšljive predstave, ki vplivajo kakor kuga na gledalce, zlasti na mladino. (To velja tudi za naša kinematografska podjetja — Opomba ured.)

Čudak samomorilec. V Budimpešti se je ustrelil na vrtu neke restavracije približno 50 let star, elegantno oblečen mož. V samomorilčevem žepu so našli list, na katerem je bilo zapisano: »Sit sem življenja. Obžalujem le, ker nisem mogel iztrebiti Justha in njegovih mladičev. To mi ni bilo mogoče, ker stražijo lopova, kakor kakega narodnega junaka, kakor grofa Stefana Tiszo.«

Milijonar in umetnik. Zanimivo anekdoto znanega angleškega portretnega slikarja navaja neki angleški list. Umetnik je bil nedavno v Ameriki ter je bil ob tej priliki povabljen od nekega večkratnega milijonarja, ki se je zelo ponahal s svojim razumevanjem umetnosti, naj ogleda njegovo zbirko slik, ki je sicer zelo velika, v kateri pa je mnogo zelo dvomljivih Rembrandtov, Ticianov, Rafaelov, Murilov. Ponosno je kimal milijonar slikarju: »Da, da, jaz sem sklenil, da podarim svoje umetniške zaklade kakemu javnemu zavodu. Toda komu naj zaupam slike, to je še vprašanje.« — »O,« je menil Sargent, »jaz bi vam predlagal — zavodu za slepce . . .«

Rusinski poslanec dr. Lev Baczynski, ki je imel v avstrijski zbornici 13 urni obstrukijski govor.

NEMŠKI CESAR VILJEM IN RUSKI CAR.

Nemški cesar Viljem se pripeje na svoji jahti »Hohenzollern« 3. julija v Finski zaliv. Viljem bo dva dneva gost ruske carske rodbine. Ob obisku ga bo spremljal nemški državni kancler.

PREGANJANJE KRISTJANOV V URMJI.

Kurdi so pričeli napadati vasi, v katerih prebivajo kristjani. V vasi Daga so pomorili kurdi veliko kristjanov. Kristjani so naprosili ruskega konzula za varstvo.

FRANCOSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK O POLOŽAJU.

Zbornica je odobrila račun zunanjega ministrstva. Francoski ministrski predsednik Poincaré je izjavil, da so razmere z vsemi vladami izvrstne. Strogost varuje nepristranost glede na laško-turško vojsko. Razmerje z Italijo, ki je bilo nekaj časa težavno, je postalo zopet izvrstno. Upa, da se tudi s Španjo kmalu doseže sporazumljivost. Razmere med Francijo in Nemčijo navdaja enaka dobra vera. Po razsodišču se urede težkoče, ki jih je povzročilo vprašanje o Maroku. Alianca z Rusijo in prijateljstvo z Angleško vzdržujeta mir in nista nikomur napot. Alianca se bo z nami iskala glede na našo moč.

ANGLEŠKA VOLIVNA PREOSNOVA.

V sredo predloži angleška vlada zbornici zakonski načrt o volivni preosnovi. Voliti bo smel, kdor bo bival 6 mesecev v dotičnem kraju, ki bo polnoleten in ki ni hudodelec, norec ali berač. Pluralen način volitev se popolnoma odpravi.

NADOMESTNA VOLITEV V PULJU ODLOŽENA.

Nadomestna volitev v Pulju je odložena na poznejši čas, ker je namestništvo konstatiralo, da je v volilnem imeniku nekoliko falsifikacij in mnogo volivcev izpuščenih!

Telefonska in brzozavna poročila.

ŽELEZNICA OGULIN—KNIN.

Budimpešta, 18. jun. »Pester Lloyd« poroča, da bo ogrska vlada še pred poletnimi počitnicami predložila parlamentu predlogo za zgradbo železnice Ogulin—Knin, za katere zgradbo je Ogrska Avstriji po pogodbi zavezana.

»DANOVE« OTROČARIJE.

Dunaj, 18. junija. »Danova« raca, da je Šukljejeva brošura vzbudila v parlamentarnih in vladnih krogih senzacijo, vzbuja v vseh krogih, ki se za to malenkostno zadevo sploh zanimajo, veliko veselost. Parlamentarni in vladni krogi imajo večje skrbi, nego pečati se s takimi brezpomembnimi brošurami.

AVSTRIJSKI DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 18. junija. Zbornica nadaljuje specialno debato o službeni pragmatiki. Na vrsti so sluge.

Dunaj, 18. junija. V današnji seji državnega zbora je poslanec dr. Korošec toplo govoril o razmerah na Hrvaškem. Svaril je, naj se razmer ne napenja preveč, da ne pride še kaj hujšega. Sedaj je še čas, da vlada drugače uredi razmere.

Dunaj, 18. junija. Danes je bila seja načelnikov klubov. Krščanski socialci, Nemci in Rusini so se izjavili zato, da bodi jutri brambna reforma prva točka dnevnega reda, potem proračunski provizorij in nato vojaški procesni red. Socialni demokratje in češki agrarci so hoteli, naj bi se najprej razpravljalo računski provizorij.

Dunaj, 18. junija. Načelniki so prepustili odločitev o dnevnem redu zbornici. Koncem današnje seje bo živahna debata o dnevnem redu. Skoro gotovo bo pa jutri prva točka dnevnega reda brambna reforma.

RAZBURJENI POLJAKI.

Dunaj, 18. junija. Poljaki so silno razburjeni, ker je baron Heinold povedal načelniku rusinskega kluba, da je cesar pri zadnji njegovi avdijenci pohvalil Rusine, da so ob pravem času opustili obstrukcijo ter da se zanaša na njihovo udanost, da bodo tudi nadalje omogočili brambno predlogo.

Poljski ministri so izjavili, da za to cesarjevo pohvalo Rusinom niso nič vedeli. Pozneje se je izvedelo, da je cesar pohvalil tudi Poljake, da so dali roko v spravo, a to razburjenja med Poljaki ni zmanjšalo. **Minister za Galicijo Dlugosz je demisijskiral, ni izključeno, da demisijskiral tudi finančni minister Poljak vitez Zaleski.**

IZ OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Budimpešta, 18. junija. Kordon policije in vojaštva je zabranil izključenim poslancem dohod k današnji seji ogrskega državnega zbora. Nato se je odstranila vsa opozicija. Danes je bilo prvo letošnje zasedanje ogrskega državnega zbora končano. Prihodnje zasedanje se odpravi jutri. Jutri bodo samo voljeni predsednik in podpredsedniki.

NESREČA OB ALPSKI AVTOMOBILSKI TEKMI.

Toblach, 18. junija. Neki avtomobil, v katerem je bilo osem oseb, se je prevrnil v cestni jarek. Neka dama je nevarno ranjena.

STAVKA KURJAČEV V BENETKAH.

Benetke, 18. junija. V nedeljo so stopili kujači na mestnih parnikih, ki opravljajo redno službo na kanalih (t. zv. pomorski tramvaj) v stavko, ker je ravnateljstvo odklonilo njihove zahteve. Samo dve ladjici vozita od kolodvora do S. Maria del Giglio, ena pa na Lido.

SKRIVNOSTNA LADJA.

Bruselj, 18. junija. Belgijski listi poročajo o skrivnostni ladji, ki je zasidrana že nekaj dni pri Zeebrüggu. Ladja je priplula iz Glasgowa in je imela belgijsko zastavo. Ko so ladjo preiskali, so našli 400 kosov orožja in municije. Ladja je dobivala železniške pošiljke z orožjem. Na ladjo so hodile osebe, katere so spoznali za Portugalce. Ladji so prepovedali odhod. Najbrže je orožje namenjeno portugalskim rojalistom.

MORILEC KRAGELJ UMRL V JEČI.

Gorica, 18. junija. Tu je umrl v zaporih goriške okrožne sodnije Fr. Kragelj, ki je dne 28. marca umoril v Modrejcah svojo ženo in otroke. Vest ga je silno pekla in to je tudi pospešilo njegovo smrt. Vzela ga je tuberkuloza. Umrl je lepo spravljen z Bogom. Pokopali so ga danes.

ČEŠKI SLIKAR UMRL.

Praga, 18. junija. Včeraj je umrl tu slavni češki slikar Hanuš Schwaiger v 60. letu starosti. Umrl je bil prvi rektor češke akademije umetnosti v Pragi.

Zakaj? — Zato.

Pri okrajni učiteljski konferenci v Ljubljani je bilo prerekanje, je-li se naj vpelje nov abecednik, ki ga je priredil učitelj K. Wider, ali naj se počaka, da dobimo v roke tudi enako knjižico, ki pride v promet te dni in jo je pa ukažu višjih šolskih oblasti sestavil vadniški učitelj J. Krulc. Nadučitelj J. Jeglič je nasvetoval, naj se počaka, da moramo presoditi vrednost obeh novitet; iz ekonomskega stališča bi bilo priporočati, da ostane še stari Abecednik, ki je bil uveden šele pred par leti in stane samo 50 h; Widrov 70. Ministrstvo je izdalo odlok, naj se šolske knjige ne menjajo brez potrebe prepogostokrat. Slike v knjigi niso ne mojstrske, ne (vsaj vse ne) tehnično dobro natiskane; marsikje je treba šele preiščevati, kako sliko spraviti v sklad s črko, ki naj jo otroci pogode iz nje. Iz pravno-verskega stališča ne nudi knjižica skoraj nič pozitivnega. To so poglaviti argumenti, ki jih je navajal vodja Jeglič.

Avtor Wider s a m je šel v ogenj za sprejem Abecednika. Citiral je na dolgo in široko neke slovenske in nemške kritike ter bagatelizoval stvarne pomisleke nadučitelja Jegliča. V apoteozi lastnega svojega izdelka je tudi dokazal, kako malo umeva ta mož § 1. državnega šolskega zakonika, ki govori o versko-nravni vzgoji mladine. Na očitek g. Jegliča, da je v knjigi premalo upoštevan versko-nravni moment, se je izgovarjal, da ni v knjižici niti pičice zoper vero. Ali paragraf o versko-nravni vzgoji zahteva samo to, da v šolskih knjigah ni ničesar proti veri? Ali se tako utrjuje v srcih otrok versko čutenje, mišljenje in življenje? Ali se tako pozitivno deluje za versko-nravno vzgojo, za življenje po veri?

Sicer pa, ako je res treba (?) uvesti nov Abecednik, čemu tako hiteti, ko vemo, da je dotiskan v založbi šolskih knjig na Dunaju še en nov Abecednik, ki ga na poziv merodajnih krogov sestavil c. kr. vadniški učitelj Iv. Krulc. Čujemo, da je ta knjiga v zornu z ozirom na lahko metodo, mladini primerno čtivo in ilustracije v krasnem barvotisku. Primerjajmo, kar bo bolje, bomo sprejeli. Čemu s takim nasilstvom oktroirati razmerno drago knjigo vsem šolam, tudi onim, ki ne marajo zanj. Ali naj jo sprejmemo zato, ker jo je izdelala tiskarna liberalnega učiteljstva? Nam je enako blizu in enako daleč g. Krulc kot g. Wider. Če je oblast za to, da se uvede nova knjiga, naj se da prednost boljši! — Glasovanje je za enkrat usililo Widrovo knjižico, ker so se nekatere mlajše moči (menda zato, ker je bilo poimensko glasovanje) zdale terorizma, nekateri navzoči pa so se zdržali glasovanja, o eni osebi smo se motili... Zdej smo vsaj na jasnem. Mi nismo krivi in ne moremo nič zato, če nekateri v lastno skledo p.....

Sicer je stvar sama malenkostna, za nas pa toliko važna, ker se nam zdi nevedno, da bi se morali oprijeti izdelka zato, ker je prišlo od koritarjev one tiskarne, kjer se producira list liberalnega učiteljstva »Dan«. Upamo, da zadnja beseda še ni izgovorjena.

Liga 5.

Mednarodna avtomobilska tekma.

V nedeljo se je pričela mednarodna avtomobilska tekma. Z Dunaja se je odpeljalo 94 avtomobilov. Prvi se je odpeljal ob 5. uri pl. Guttman s svojim najmočnejšim avtomobilom, zadnji avtomobili so se odpeljali z Dunaja okoli pol 7. ure zjutraj. Zanimivo je, da so označeni avtomobili s 95 številkami, dasi se tekme udeležuje le 94 avtomobilov. Stvar je ta-le: kakor lovci, tako imajo tudi avtomobilisti svoje vraže in je zato vodstvo tekme izpustilo pri označbi avtomobilov tekočo št. 13, češ, da prinaša nesrečo. Prvi dan v nedeljo se je do 8. ure zvečer pripeljalo v Spital ob Dravi na Koroškem 83 avtomobilistov. Prvi avtomobil se je pripeljal že ob pol dveh popoldne. Prevozil je torej 404 km dolgo, težavno progo, ker se je moral premagati težavni Katschberg, v okroglo osmih urah. Kraji, skozi katere so se avtomobilisti vozili, so bili okrašeni z zastavami. V ponedeljek so imeli avtomobilisti lep, krasen dan. Peljali so se zopet 400 km in so morali premagati prelaza Jaufen in Mendel. Prvi avtomobilisti so se pripeljali v Trident okoli treh popoldne. Zanimivo je, da vozi brez soferja gdčna. Morario. Danes, dne 18. t. m., se je pričela vožnja iz Tridenta v Toblah. Daljava znaša 260 km. — Iz Špitala ob Dravi se nam z dne 16. junija poroča: Prvi je prišel Willi plem. Guttman, ki je vozil z velikansko hitrostjo celotno 404 km dolgo progo in dospel ob 1. uri 15 minut popoldne v

Spital o. D. Vozil je torej 8 ur 15 minut. Princ Parma je prišel ob 4. uri, nadvojvoda Jožef Ferdinand po 6. uri, zadnji vozovi so dospeli med 8. uro zvečer. Nadvojvoda Leopold Salvator je gledal na strmim hribu Katschberg celotno karavano voz, od katerih so že sedaj štirje ostali na cesti in so diskvalificirani. Nadvojvoda Karol Franc Jožef je ugodil višjim nasvetom in ni štaral, pač pa tekmuje njegov voz. Spital je ves v zastavah, tekmovalci so okrašeni s cvetkami.

ZOPETNA ZATVORITEV DARDANEL. — NOVI BOJI. — TURKI IŠČEJO DENARJA. — OSVOBOJENI GRKI.

»Daily News« poročajo, da danes, dne 18. t. m. Turki zopet zatvorijo Dardanele. — General Camerana poroča, da ko so Lahi 16. t. m. zvečer izkrcali vojake v Marzi bu Šajfi, so laški vojaki takoj zasedli sosednjo oazo in grič Farug. Sovražnik je izkušal operacije ovirati, a so njegove čete laški vojaki razkropili. Razkropljene sovražnikove čete so se nato zopet zbrale in napadle laško desno krilo, a njih hud napad okolu ene ure so Lahi odbili. Sovražnik je bil prisiljen bežati in je pustil na bojišču 50 mrtvih, veliko ranjencev, strelivo in veliko orožja. Lahi so izgubili dva mrtva in 9 ranjencev. Admiral Borea pa dodatno poroča, da so zasedli Lahi tudi postojanko Ras Zuruk in da grade Lahi utrdbe. »Agenzia Stefani« se jezi, ker so Turki poročali, da so pri Lebdi Lahe porazili. »Agenzia Stefani« zopet trdi, da so bili pri Lebdi Turki in Arabci poraženi in da so Lahi pokopali 421 padlih Arabcev in Turkov, medtem ko da so imeli Lahi le 31 mrtvih in 59 ranjencev. Turška vlada je predlagala zbornici, da naj se radi vojske povišajo za 25 odstotkov zemljiški, obrtni in imobilski davki, od uradniških plač naj se odtegnejo 3 odstotki, zvišajo se pristojbine za odkup od vojakov, zviša naj se tudi davek na sol in na špirit. Zastopniki prebivalstva otokov v Egejskem morju so sklenili resolucijo, v kateri zahtevajo, da naj se otoki priklopijo Grški. General Ameglio je izjavil, da Lahi otokov ne bodo več vrnili Turkom, marveč da bodo tvorili avtonomno federacijo.

NOVA VLADARICA VELIKA VOJVODINJA MARIJA LUKSEMBURŠKA.

Dne 14. junija je postala polnoletna velika vojvodinja Marija Luksemburška, ki je prisegla danes, 18. junija 1912, na ustavo in prevzela vladu. Velika vojvodinja luksemburška Marija je katoličanka. V Luksemburgu je 259.891 prebivalcev, med njimi 250.543 katoličanov.

MEDNARODEN SHOD ZA KRŠČANSKO VZGOJO

bo od 8. do 11. septembra na Dunaju. Kardinal Mercier iz Mechelna poroča o školaističnem modroslovju in o krščanski vzgoji mladine, dvorni svetnik dr. Willmann o učiteljskem stanu v službi krščanske resnice, profesor dr. Cathrein D. J. o državljanjski vzgoji in prelat dr. Gieszwein o vzgojivni značajev in o etični verski vzgoji.

Zahvala.

»Podporno društvo delavcev in delavk v c. kr. ljubljanski tobačni tovarni« in »Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza«, krajna skupina Ljubljana, se povodom slavnosti prirejene v proslavo štiridesetletnega službovanja sodelavca Valentina Rozman in sodelavk Helene Gerkman, Ane Jakopič, Marije Jurkovič, Nežike Knez, Jerice Lumpič, Ivanke Ovsenik, Marije Pikec, Marije Presetnik, Marije Ravnihar, Nežike Straus, Franje Štrekar, Marije Turk in Franje Zor iskreno zahvaljuje vsem, ki so omogočili, da se je naše slavlje dne 16. junija 1912 tako lepo in dostojno izvršilo. V prvi vrsti se zahvaljujemo poslancu dr. Kreku za njegov krasen cerkven govor v cerkvi Matere Božje na Rožniku in ker je daroval sv. mašo za našega sodelavca jubilaranta in sodelavke jubilarinke. Zahvaljujemo se slavnemu pevskeemu zboru »Katoliškega društva za delavke v Ljubljani« in njega zaslužnemu pevovodji č. gosp. Ferjančiču, za krasno petje, ki je povzdignilo slavlje. Zahvaljujemo se gosp. uradnikom c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani in sicer gospodu ravnatelju Prossu, c. kr. tajnikom gospodom Kunzu, Elsnerju, Kratochwilu, c. kr. oficialu gospodu Khamanu, c. kr. asistentoma gospodom Babniku in Brzobohatymu in gospodu zdravniku dr. Högljerju, ki so počastili slavlje prirejeno delavskim jubilarantom na čast. Zahvaljujemo se tudi gg. delovodjem Burgerju, Gorjupju, vratarju Lavrenčiču in delovodjem Pliberšek, Rebershak, Sustersič, Zalesjak in Zavašnik, gospodom paznikom in vsem, ki so počastili našo slavnost in na čast našim zaslužnim sodelavkam in sodelavcu, ki so že doslužili v tovarnici dolgih 40 let. Zahvaljujemo se tudi vsem gospodom, ki so v imenu gospodov uradnikov in nadzornega osebja z nagovori blagovolili počastiti našega slavljenca in slavljenke. Vsem najiskrenejšo zahvalo!

V Ljubljani, dne 17. junija 1912.

»Podporno društvo delavcev in delavk v ljubljanski c. kr. tobačni tovarni«, Ivanka Kosec, podpredsednica. Mici Analovic, tajnica.

»Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza krajna skupina Ljubljana«, Jožef Savenz, predsednik. Mici Blejec, tajnica.

Kupujte le vžigalice: »O korist obmejnim Slovincem!«

Kočijaž

zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi premeniti službo; kje, pove upravništvo »Slovenca« 1902

BLAGAJNICA

se takoj sprejme.

Oglasila v sredo med 9. in 11. uro pri tvrdki A. Hauptmann-a nasl. Resljeva cesta št. 4. 9131

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
17	9. zveč.	738,6	13,4	sr. jvzh.	jasno	
18	7. zjutr.	740,5	10,3	sl. jvzh.	del. obl.	0,0
	2. pop.	738,4	22,0	sr. jug.	»	

Srednja večerajšnja temp. 14,4°, norm. 18,0°.

Zahvala.

Dne 16. junija 1912 sta nas podpisance presenetili društvi »Podporno društvo delavcev in delavk v ljubljanski c. kr. tobačni tovarni« in »Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza, krajne skupine Ljubljane« s slavnostjo, prirejeno nam na čast, ki delamo že 40 let in več v ljubljanski tobačni tovarni.

Tem potom se za po naših sodelavcih in sodelavkah izkazano nam ljubezen najpriskrenejše in hvaležno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi gospodu poslancu dr. Kreku za lepi njegov govor v cerkvi Marije matere Božje na Rožniku in ker je daroval sv. mašo. Prisrčna hvala slavnemu pevskeemu zboru »Katoliškega društva za delavke v Ljubljani« in njega zaslužnemu pevovodji prečast. gosp. Ferjančiču, ki je pel v cerkvi in ki je s svojim lepim petjem povzdignil nam na čast prirejeno slavlje. Naša najsrčnejša zahvala gospodom uradnikom, ki so počastili naše slavlje, in sicer gospod c. kr. ravnatelj ljubljanske tobačne tovarnice Pross, gg. c. kr. tajniki Kunz, Elsner, Kratochwil, gosp. c. kr. oficial Khaman, gg. c. kr. asistenta Babnik in Brzobohaty in g. tovarniškemu zdravniku dr. Högljerju. Iskreno se zahvaljujemo gg. delovodjem Burgerju, Gorjupju, vratarju Lavrenčiču in delovodjem Pliberšek, Rebershak, Sustersič, Zalesjak in Zavašnik, gospodom paznikom in vsem, ki so nas ob našem slavlju s svojo navzočnostjo počastili. Hvala vsem gospodom uradnikom, paznikom in sodelavcem ter sodelavkam, ki so nas ob slavlju, ki ga nikdar ne pozabimo, počastili z nagovori. Vsem ostanemo hvaležni.

V Ljubljani, 18. junija 1912.

1924

Valentin Rozman, delavec. Helena Gerkman, Ana Jakopič, Marija Jurkovič, Nežika Knez, Jerica Lumpič, Ivanka Osevnik, Marija Pikec, Marija Presetnik, Marija Ravnihar, Nežika Štravs, Franja Štrekar, Marija Turk, Franja Zor.

V Gospodu so zaspali moj dobri oče

Martin Klopčič

po daljši bolezni dne 17. junija. Pogreb bode v sredo dne 19. junija ob 10. uri dopoldne.

Duhovni sobratje, sorodniki, prijatelji in znanci spominjajte se v molitvi skrbnega krščanskega očeta.

Železniki, dne 17. junija 1912.

Josip Klopčič

kaplan na Trebelnem.

Naznanilo.

Na c. kr. II. drž. gimnaziji v Ljubljani, (Poljanska cesta)

bode vpisovanje za I. razred

v nedeljo 30. junija 1912, dopoldne od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

S seboj naj se prinese krstni listi in frekventacijska izpričevala zadnje ljudske šole.

Sprejemni izpiti bodo v soboto, dne 6. julija od 9. ure dalje. Zunanji učenci se lahko tudi pisмено zglase, ako dopošljejo imenovane listine pravočasno ravnateljstvu, zglasiti se morajo pa vsaj pred izpitom osebno pri ravnatelju.

Po odloku c. kr. dež. šolskega sveta se smejo učenci, ki pripadajo po rojstvu ali po rodbinskih razmerah okrajnim glavarstvom v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici — in okrajnim sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta.

Dotični roditelji naj si torej izposlujejo pravočasno to dovoljenje.

Ravnateljstvo c. kr. II. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 17. junija 1912.

1901

Hiša na Poljanski c. za 81.351 K

z velikim vrtom, št. 6. — V njej je zavod Huth-Hans, se proda iz konkurzne mase Hren

na dražbi 25. t. m. ob 9. uri dopoldne

Podrobnosti pove okrajna sodnija ljubljanska ali pa konkurzni upravitelj

dr. F. Papež, odvetnik, Marije Terezije cesta 4.

1917

Spomenik ljubljanskemu knezoškofu Ivanu Zlatoustemu Pogačarju,

umrlemu 25. januarja 1884, smo sklenili postaviti podpisani njegovi ožji rojaki, in sicer reliefno podobo s škofijskim grbom in zgodovinskimi podatki v primernem okviru — vse iz kararskega mramorja. Spomenik izdeluje Vurnikov naslednik, g. Josip Pavlin v Radoljci. Vzidati smo ga mislili izpočetka v pesniško proslavljeni vrbenjski cerkvi sv. Marka, podružnici nekdanje rodinjske, sedaj breznjske župnije. Vrba je bila namreč tudi Zlatoustemu »srečna, draga vas domača« in cerkvi sv. Marka je bil s svojim velikim rojakom tudi on »bližnji sosed«. A končno smo se odločili za župnijsko cerkev na Breznici, v kateri je pokojnik pred 78 leti opravil svojo prvo sveto daritev in koje odlični veliki oltar je kot škof posvetil.

Dan odkritja hočemo pravočasno naznaniti, da se pokojnikovi častilci slovesnosti lahko udeležijo. Skoraj za gotovo se že sedaj sme reči, da bo to praznik svetega Avgušтина, dne 28. avgusta. Ta praznik je namreč leta 1821. po škofu Avguštinu Gruberju bila posvečena breznjska cerkev.

Svoje namere doslej nismo javno naznanili, ampak smo se s prošnjo za prispevke le privatno obrnili samo do onih gospodov, laikov in duhovnikov, o katerih nam je bilo znano, da so bili s pokojnikom v kakoršnikoli ožji dotiki. Odzvali so se v obilnem številu ter poslali sledeče prispevke, katerih prejem tem potom hvaležno potrjujemo:

160 K: Š. Simon Pogačar, c. in. kr. voj. oskrbnik skupno s sinovoma: Alojzijem P., c. in. kr. generalnim konzulom v Odesi, in Karolom P., c. kr. finančnim svetnikom v Ljubljani. — 100 K: Tomo Zupan v Ljubljani. — 80 K: Dr. Iv. Svetina v Ljubljani. — Po 50 K: Rudolf grof Chorinsky, c. kr. dvorni svetnik v Ljubljani; dr. Jos. Dolencec, prof. bogoslovja v Ljubljani; Tom. Kajdiž, stolni kanonik v Ljubljani; dr. Fr. Perne, c. kr. gimn. prof. v Kranju. — 40 K: Ant. Koblar, dekan in mestni župnik v Kranju. — 30 K: Ivan Pogačar, beneficiat v Smartnem pri Litiji. — Po 20 K: Matija Gerzin, župnik v Presej; Ant. Jaklič, c. in. kr. vojni superior v Gradcu; Iv. Novak, čast. kanonik, dekan in mestni župnik v Radoljci; Simon Pristov, beneficiat v Št. Vidu pri Zatičini; ekscel. Josip baron Schwegel na Dunaju; dr. Feliks Suk, kanonik-kustos na zagrebškem metropolitanskem kapitolu; Iv. Vrhovnik, mestni župnik trnovski v Ljubljani; Miha Zupan, župnik v pok. v Sostrem; mons. Anton Zupančič, prof. bogoslovja v pok. v Ljubljani. — Po 15 K: dr. Jos. Marinko, c. kr. prof. in župni upravitelj v Mavčičah; Andr. Pipan, župnik v pok. v Št. Vidu pri Zatičini. — 12 K: Viktor Steska, kn.-šk. pisarne ravnatelj v Ljubljani. — Po 10 K: Iv. Brance, duh. svetnik in župnik v Preski; občina Breznica; Jos. Dostal, kn.-šk. tajnik v Ljubljani; Fr. S. Finžgar, župnik v Sori; Iv. Flis, generalni vikar v Ljubljani; Ig. Frtin, župnik v Zasipu; dr. Iv. Janežič, prof. bogosl. v Ljubljani; Val. Kajdiž, kaplan v Mengšu; Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani; Mih. Koželj, župnik v pok. v Kamniku; Nik. Krizaj, župnik na Ovsibah; Fr. Kummer, dekan v pok. v Kranju; Jos. Lavrič, župnik na Breznici; dr. Jos. Lesar, čast. kanonik in sem. vodja v Ljubljani; Iv. Nagode, dekan v Trebnjem; Jos. Novak, župnik v Dragatušu; Mart. Poč, duh. svetnik, župnik v pok. v Kamniku; dr. Josip pl. Racič, c. kr. dvorni svetnik v Šiški; Iv. Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani; Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji; Gregor Šlibar, župnik na Rudniku; Ivan Tavčar, župnik pri Sv. Trojici; Mih. Terček, dekan v Šmariji; mons. dr. Aleksij Ušeničnik, prof. bogosl. v Ljubljani; dr. Fr. Ušeničnik, prof. bogosl. v Ljubljani; Franc Zorec, župnik v Novi Oselci. — Po 6 K: Jos. Zelnik, duh. svetnik, župnik v Čemšeniku; Jern. Zupanec, župnik v Goricah. — Po 5 K: Val. Aljančič, duh. svetnik, župnik v pok. v Kranju; Jak. Aljaž, župnik na Dovjem; dr. Jos. Debevec, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani; vladni svetnik dr. Fran Detela, c. kr. gimn. ravnatelj v pok. v Ljubljani; Jos. Jeglič, c. kr. davkar v pok. v Podbrezjah; Iv. Kuralt, c. in. kr. morn. župnik v pok. v Zabnici; Iv. Mervec, duh. svetnik, župnik v Št. Rupertu; Jak. Mrak, duh. svetnik, župnik v pok. v Kranju; Matija Novak, župnik v Radoljci; Damjan Pavlič, župnik v Kosatnjevici; Fr. Pešec, župnik na Krki; Jern. Primožič, župnik v pok. v Trzinu; Ant. Ste-novec, župnik v pok. v Kamniku; Iv. Škerjanec, župnik v Vremah; Iv. Teran, župnik v pok. v Sinkovem Turnu; gospa Marija Trdina, r. Lavtižar v Kranjski gori; Fran Zupan, c. kr. davkar v pok. v Kranjski gori; Simon Žužek, duh. svetnik, župnik v Vodich. — 4 K: Iv. Lavrenčič, duh. svetnik, dekan v Kamniku. — Po 3 K: Karol Klinar, kurat pri Novi Štifti; Iv. Komljanec, c. kr. gimn. prof. v pok. na Bučki; Jurij Rozman, župnik v Kovorju; Iv. Strukelj, župnik v Zgor. Tuhinju. — Po 2 K: Simon Azman, župnik v Kamni gorici; Al. Kummer, župnik v pok. v Škofji Loki; Mih. Saje, duh. svetnik, župnik v Stangji; Josip Stritar, c. kr. gimn. prof. v pok. na Dunaju; Fr. Vrhovšek, župnik v Dolenji vasi pri Ribnici. — Po 1 K: Ant. Bulovec, c. kr. okrajni sodnik v Ljubljani; Mart. Poljak, župnik v Ajdovcu.

Če smo nehoté koga prezrli, ki je bil poleg imenovanih s pokojnikom v kaki ožji dotiki, naj nam to dobrotno odpusti. Kdor še hoče kaj darovati za spomenik možu zlatega srca, veleumniku in odličnemu cerkvenemu knezu, ga prosimo, naj svoj prispevek pošlje podpisnemu denarničarju. Nadležni pa nočemo biti nikomur,

ker vemo, da bi bilo to proti volji rahlo-čutnega blagega pokojnika.
V Ljubljani, meseca junija 1912.

Tomo Zupan.

Dr. Ivan Svetina,
denarničar.

F. S. Finžgar.

Zahvala.

Globoke žalosti potrli vsled pre-rane smrti nepozabnega in ljubljene-ga sina, gospoda

Mirko Deisinger-ja
dijaka I. razreda I. drž. gimnazije

se kar najiskrenejše zahvaljujemo za izkazano sočutje, vsem ki so spremili pokojnega k večnemu počitku, kakor tudi vsem darovateljem krasnih vencev, osobito smo pa dolžni zahvaliti se preblagorodnemu gospodu ravnatelju dr. Požarju ter gg. profesorjem.

Dalje se iskreno zahvaljujemo vsem dijakom sošolcem za spremstvo na zadnji poti in za darovani venec.

Vsem skupaj bodi prisrčna hvala.

1922

Zalujoci ostali.

Letošnje poletje

1925 7

v znamenju

Bača-čevlja

Dobiva se povsod.

Zahvala.

Podpisani sem se v deželni bolnici v Ljubljani dalje časa radi nevarne želodečne bolezni zdravil in sem se moral medtem dvakratni hudi smrtno-nevarni operaciji podvreči, katero pa je z vso spretnostjo in vestnostjo izvršil g. primarij dr. Der-ganc, za kar se mu tem potom, kakor tudi njegovimagg. zdravnikom sekundarjema in čč. usmiljenkam kar najtoplejše zahvaljujem.

V PULJU, dne 17. junija 1912.

Anton Kerpan

podvzetnik.

1916

Razglas.

1891

Živinski in kramarski let. semenj v Jelšanah
se bode obdrževal

dne 28. junija 1912

Jelšane, dne 14. junija 1912.

Zupan:

I. Valenčič.

Vpokojeni orožniški postajevodja išče stalne službe

Nastop lahko takoj. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod „Stalna služba 1891“, oziroma sprejema ponudbe.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

sprejme spretno

pisarniško moč

za svoj kontor.

Fismene ponudbe z dokazili o dosedanjem službovanju je vložiti do 25. junija t. l.

Poziv na p. t. duhovščino!

Morsko kopališče Gradež pri Ogleju

Kakor prejšnja leta, je hiša duhovniškega podpornega društva „Pio Sovvegno“ na razpolago tudi letos meseca junija, julija in avgusta odpočitka in razvedrila potrebnim duhovnikom. Cena za hrano in postrežbo je zelo zmerna. — Pojasnila daje predsedništvo „Pio Sovvegno“ v Gorici (Corte S. Ilario 7). 1872 1

Gostilna in kavarna

v mestu na deželi (Einkehr-gasthaus) na najbolj prometnem kraju, s hlevom, vrtom, kegljiščem in nekaj zemljišča, se pod ugodnimi pogoji **takoj odda v najem**. Od najemnika se zahteva razum za obrt in vodstvo dobre kuhinje. Po-nudbe do 20. junija t. l. pod „Bodočnost 1843“ na upravo „Slovenca“. 1843

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani,
Tomanova ulica, štev. 10, zraven „Narodnega doma“ bode

vpisovanje za I. razred v nedeljo, dne 30. junija

dopoldne od pol 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. S seboj je prinesiti krstni ali rojstni list in zadnje šolsko oziroma obiskovalno izpričevalo.

Sprejemni izpiti bodo v soboto, 6. julija od 9. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglase, ako določijo imenovane listine pravočasno ravnateljstvu; morajo se pa potem pred izpitom osebno oglasiti v ravnateljevi pisarni. Po odloku c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894, štev. 2354, se smejo učenci, ki pripadajo po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah c. kr. okr. glavarstvu v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radoljci ali okrajnim sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. Dotični roditelji naj si torej pravočasno izposlujejo to dovoljenje.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

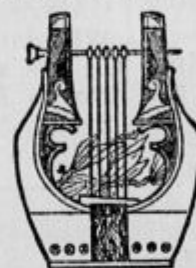
1915

V Ljubljani, dne 15. junija 1912.

KONCERT

s sodelovanjem slavne

„Slovenske filharmonije“

se vrši jutri, v sredo, dne 19. junija 1912 zvečer na vrtu

hotela „Lloyd“

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 40 vinarjev.

Koncerti se vrše odslej ob lepem vremenu vsako sredo zvečer.

Vsak čas se sprejemajo gospodične v poduk.

Priporočla se slavnemu občinstvu pred štirimi leti znani restavrater, sedanji lastnik hotela „Lloyd“

1920

Karl Tauses, Sv. Petra cesta št. 9.

Oklic.

1615

V zapuščinski stvari po zamrlem **Franu Iglju-u**, vršila se bode na prošnjo dedičev **prostovoljna dražba** v zapuščino spadajoče hiše v Ljubljani, Vrhovčeva ulica štev. 1

dne 21. junija 1912 dopoldne ob 9. uri

v pisarni podpisanega sodnega komisarja.

Izklicna cena 61.309 K 36 v, vadij deseti del izklicne cene.

Dražbeni pogoji so v pisarni sodnega komisarja v Ljubljani, Slovenski trg št. 2, na vpogled.

Fran Krisper,

not. substitut kot sod. komisar.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu
vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pri-pisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim od-borom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pu-pilarno-varne komunalne za-dolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za sifranke vsak delavnik od pol 9. ure do-poldne do 1. ure popoldne.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.